ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4986 1/14 ՅՈՒԼԻՍ 1902 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 8 ՌԷՊԻՒԼ ԱԽԸՐ 1320 ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4986

درعلیه ده غلطه ده « آره ولك » غزته سی اداره خانه سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK",
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

Ա

Առանց զանց ընելու այս շաբթու ալ Պատրիարքարանի շրջանակը, ուր առաւել կամ նուազ կարեւոր լուրեր կան նշանակելի, խորհեցայ չեմ գիտեր ինչպէս՝ տրամադրութեամբ՝ ընթերցողներուս մտադրութիւնը հրաւիրել նախ այլազան շրջանակի մը վրայ։

Երբեք ուշադրութիւն հաճա՞ծ էք ներսիել Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան ամսօրեայ ծանուցմանց, դուք մանաւանդ որ ինծի պէս բան մը նուիրած չըլլաք այս ինչ ամիս ի նպաստ Հաստատութեան «հազարէ աւելի խղճալեաց»։ Փոքրիկ յիշատակութիւն մը կայ այդ ծանուցմանց մէջ, գրեթէ ամէն ամիս, որով շնորհակալութիւն կը յայտնուի այս ինչ կամ այն ինչ թաղին հայ սափրիչներուն, որոնք բարեսիրութիւն ունեցած են ձրի ածիլելու Հիւանդանոցի պաշտպանեալները։ Խոստովանեցէք թէ շատ քիչ անգամ մտադիր եղած էք այդ յաւելուածին, որուն մէջ թուանշան չերեւար, ազնուաշուք բնաւ չի գործածուիր, ոչ ալ մեծապատիւ եւ ոչ իսկ արգոյ, թէեւ զարդիս այս երկու վերջիններուն մէկ կուտ տուող չգտնուի, —չնայելով որ մեր հին նախահայրերը Աստուծոյ անգամ մեծապատիւ տիտղոսը տուած են երբեմն,—ինչպէս մեր եկեղեցական ուխտին մէջ արժանապատիւ վերադիրը վաղուց ինկած է նորաձեւութենէ յաչս վարդապետական կարգին, այնպէս որ աւագերէց քահանայէն մինչեւ եպիսկոպոս գերապատիւ կը յորջորջուին անխտիր, Պատրիարքարանի պաշտօնական շրջանակին մէջ անգամ։

Մարդ պիտի փափաքէր, ինչպէս եւ օրինակի համար, պատեհ առիթ մը գտնել Համբարձման տօնի օրուան հանդիսաւոր սեղանին վրայ եւ երկու բառով բաժակ մըն ալ մեր սափրիչներուն համար առաջարկել, անոնց բանին գործին յաջողութիւն եւ ածելիներուն սրութիւն մաղթել, այն ազնուասիրտ արուեստաւորներուն՝ որոնք կ'երթան յօժարակամ, իմա՛ առանց հնչուն փոխարինութեան, գեղեցկացնել մեր համակրելի պաշտպանեալները, երբ չէին ի վիճակի մնուցանելու զանոնք սովորական նուիրատուներուն պէս։

⁂

Հայ սափրիչներուն առնելիքը ըլլայ ինծմէ, յառաջիկայ առթիւ, սրտաբուխ բաժակաճառ մը նոյն հանդիսաւոր սեղանին վրայ, ինչպէս օրհնութեան փշուր մը Ս. Նախագահէն՝ իրենց համեստ քանքերուն ի պայծառութիւն։ Ձրի աշխատութեան յարգը ա՛յնչափ չենք ճանչնար որ... վարդապետներուն մէջ անգամ ձրի աշխատող չունինք։ Չլսեցի՞նք միթէ որ Ղալաթիոյ Մատենադարանին գիրքերը կարգաւորելու համար 3էն մինչեւ 10 եւ մինչեւ 40 ոսկի խոստացուած է տալ, կամ տրուած է արդէն, քարոզիչ վարդապետի մը եւ իր օգնականին, միւս եւս վարդապետի,—թէեւ այս «միւս եւս»ին բան մը տրուած ըլլալը հերքուեցաւ վերջէն... առաջինին տրուած ըլլալը հաստատելու համար կարծես։ Յետոյ լսեցի ես թէ Կեդրոնական Վարժարանի Գ. կարգի աշակերտները, որոնք տասը օրուան չափ աշխատակցած էին ձրի վաստակաւոր կարծուած վարդապետին՝ իրենց դպրոցական ժամերը զոհելով Մատենադարանին կարգաւորութեան, հանրագիր մը ստորագրելով մատուցած են առ որ անկ է եւ մէկ մի ժամու համար կը պահանջեն իւրաքանչիւրը մէկ քառորդ մէճիտ,—վասն զի դպրոցական յատուկ ժամուն զոհողութիւնն ալ մէկ քառորդէն պակաս ինչո՞ւ արժէ, կ'ըսեն եղեր իրենք խնդրագրին մէջ, քանի որ անդին ոսկի կը համրուի վարդապետ աշխատաւորին։ Ըստ իս, ուսանողներուն պահանջումը տարաժամ է. թող իրենք ալ վարդապետ ըլլան եւ յետոյ... վարձատրութիւնը կը դիւրանայ։

Կարելի՞ է արդեօք խնդրել ուրկէ որ անկ է՝ յստակ տեղեկութիւն մը տալ պաշտօնապէս այս վճարումներուն քանակին վրայ, եթէ վերջապէս կարելի չըլլայ ժխտել... գեղնագոյն ստուգութիւնը։

⁂

Պատրիարքարանի շրջանակին մէջ առաջին կարեւոր լուր՝ Կեսարիոյ Տ. Մովսէս եպիսկոպոսի պաշտօնին վաւերացումն է կայս. կառավարութենէն իբրեւ Պատրիարք Կիլիկիոյ Կաթողիկոսական ընտրութեան, որ ընդհուպ պիտի կատարուի Սսոյ մէջ, ըստ վերջին ընկալեալ եղանակին։ Կիրակոս Սրբազանն ալ, Կաթողիկոսական խոհեմազարդ Տեղապահը, որ ընտրողներու դժկամակութեան պատճառաւ Սիմէոն Ծերունիի պէս կը սպասէ այս մահկանացու աշխարհին մէջ՝ Կիլիկիոյ աթոռին վրայ աչօք բացօք տեսնելու արժանընտիր Հայրապետը, նախագահելով Կաթողիկոսին օծման հանդէսին՝ իր վերջին բաղձանքին արժանացած պիտի ըլլայ անշուշտ, ինչ որ ընդհանուրին բաղձանքն է, զոր վերջին անգամ անկատար թողուց ընտրեալ եկեղեցականին անյօժարութիւնը։ Տ. Մովսէս եպիսկոպոսին սքանչելի պատեհութիւն մը ներկայացած է ահաւասիկ,—Սամսոնի եկեղեցւոյն շինութեան հետեւանք,—իր ձեռներէցութիւնն ու շրջահայեցութիւնը ի հանդէս բերելու եւ իր խոհեմութեան յանձնարարուած պաշտօնը յաջողութեամբ ի գլուխ հանելու, ինչպէս ըրաւ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Խապայեան,— առանց նոյն իսկ իրականանալի թեկնածութեան։

Ս. Պատրիարք Հօր հեռագրական հրամանին համաձայն, Տ. Մովսէս եպիսկոպոս ի մօտոյ Պոլիս կուգայ Կաթողիկոսական ընտրութեան հրահանգները ստանալու եւ փութով Ատանա ուղեւորելու համար։

⁂

Երկրորդ եւ վերջին կարեւոր տեղեկութիւնը Երուսաղէմէն հասած է անցեալ շաբթու, այսինքն թէ Միաբանութեան Ընդհ. Ժողովը, որ պիտի գումարուէր հինգ վեց տարիէ ի վեր, գումարուեր է վերջապէս եւ ցրուեր է իսկոյն առանց որ եւ է արդիւնքի։ Տնօրէն ժողովը չէ յօժարեր իր համարատուութիւնը ներկայացընել... եւ անմիջապէս իր յաջորդին ընտրութիւնը պահանջեր է ժողովէն, որպէս զի նոր Տնօրէն ժողովին համարատու ըլլայ ինք։ Չեմ համարձակիր թէեւ կանխել ընթերցողներուս ծանօթ Դիտող Միաբանին տեսութիւնները,—թէ օրինակի համար... վեղարէն քանի՞ կանգուն անդին պիտի կրնայ տեսնել իրերը,—բայց չեմ ալ վարանիր յայտնել այժմէն՝ թէ հուսկ ուրեմն հարկ պիտի ըլլայ Կեդրոն. Վարչութեան միջամտել այդ հաշուական գործերուն, պատկանեալ ժողովէն վաւերացած Կանոնագրին տրամադրութեան կամ ոգւոյն համաձայն, քանի որ Կեդրոն. (Նախկին) Վարչութիւն մըն էր որ բացառիկ անօրինութիւններ ի գործ դրաւ Միաբանութեան մեծագումար պարտքին բարձման ի նպաստ, երբ քանի տարի առաջ, բոլոր Թուրքիոյ Հայոց պարտաւորիչ ընելով այդ պարտքին վճարման մտահոգութիւնը, ինչպէս գիտել տուած եմ ուրիշ առթիւ։

Բայց իրաւամբ կ'ակնկալենք Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարք Հօր ազդու միջամտութեան՝ օրինաւորութիւնն ու կարգապահութիւնը անսասան տեսնելու համար Ս. Յակոբեանց շրջափակին մէջ, եւ անմխիթարն ոգին բոլորովին վտարուած... Միաբանութեան ծոցէն։

⁂

Շաբթուան վերջին լուրը Տփղիսէն եկած էր «բաց նամակ»ով մը որ հրատարակուեցաւ Արեւելքի մէջ, իմ հասցէիս ուղղուած։ Ծանուցեալ սրբապիղծ արարքին իբրեւ հեղինակ ամբաստանուած Պ. Պ. Յակոբ Տէրպապազեան եւ Պօղոս Դեւլեթեան կուգան հրապարակաւ բողոքել իրենց մասին եղած ամբաստանութեան դէմ, զոր Առաջնորդ Տ. Եզնիկէ վարդապետ ձեռնարկած է քննել Ս. Պատրիարք Հօր հեռագրական հրամանին համաձայն, եւ կը մերժեն Արեւելքի թղթակցին յայտնած խօսքը իբրեւ բացարձակ զրպարտութիւն, հրաւիրելով զիս Տփղիսէ՝ անձամբ տեղեկանալու քննութեան մանրամասնութեանց, եւ քիչ մըն ալ դառնութիւն յայտնելով իմ կծու լեզուիս դէմ։

Իրենց այս բաց նամակին ահա իմ բաց պատասխանս.

Նախ, չսորդողին, Տփղիսէ չեմ երթար։ Յետոյ անմիջապէս կ'ըսեմ թէ առ այժմ գոհ եմ իրենց յայտարարութենէն, որով ճակատաբաց կը հերքեն իրենց վերագրուած արարքը։ Իմ կծու լեզուս սրբապիղծ արարքին հեղինակներուն դէմ էր, եւ ոչ իրենց անձերուն՝ զոր Տփղիսեցիի մէջ պատիւ պիտի ունենայի ճանչնալ։ Եթէ իրենք չեն արարքին հեղինակները, ինչ որ պիտի ստուգուի հարկաւ Տ. Եզնիկէ վարդապետի անաչառ քննութեամբ, պատրաստ եմ յետս կոչել ամէն ինչ որ ըսի իրենց նկատմամբ եւ... լուսանկարս զրկել Տփղիսէ, փոխանորդաբար ներողութիւն խնդրելու զրպարտեալներէն. բայց մինչեւ այդ պաշտօնական քննութեան վախճանը, թոյլ կուտան ինծ անշուշտ ամբաստանեալ արարքը որ բան մը չկրնամ նշանակելի չափ, եւ գործը մնայ այս վիճակին մէջ։ Իսկ եթէ այդպիսի արարք բնաւ տեղի ունեցած չէ, ինչպէս կը փափաքի հաւատալ բոլոր Հայ ժողովուրդը, այն ժամանակ դիւրին է կարգադրել Արեւելքի թղթակցին հաշիւը։ Այսպէս թէ այնպէս՝ իմ կծու լեզուս նորէն Տփղիսեցիի մէջ պիտի մնայ բնականաբար, կա՛մ սրբապիղծ անլուր արարքի մը հեղինակներուն դէմ արձակուած, եւ կամ նորօրինակ չնաշխարհիկ զրպարտչի մը դէմ,— երկու պարագայի մէջ ալ Տփղիսեցիի մէջ։

ԱՐԻՍՏ

ՔԻՉ ՄԸ ԲՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԱՆՔԸ, ՄԱՆՐԷՆԵՐԸ ԵՒ ՄԱՀԸ

Ա

Ամէն տեղ, ամէն վայրկեան, հնարաւոր բոլոր ձեւերուն տակ կեանքի գոյութիւնը կը տեսնենք։

Բայց ինչ է կեանքը բնախօսական տեսակէտով։ Իբր պատասխան պիտի յիշենք կարգ մը բնախօսներու տուած սահմանները՝ որոնք բացատրութեան եւ վերլուծման պէտք չունին։

Կեանքը, կ'ըսէ Արիստոտել, սննդառութեան, աճման եւ չնչման գործողութիւններու ամբողջութիւնն է։

Մարմնոյ մը մասերուն մէջ գտնուող կեանքն է կ'ըսէ Լամարք, իբրեւ այն վիճակը՝ որ կը ներէ գործարանային շարժումները եւ այս շարժումները՝ որոնք գործօն կեանքը կը կազմեն՝ գլխէն շարժող դրդիչ պատճառի մը արդիւնքն են։

Կեանքը, կ'ըսէ Պիշա, ամբողջութիւնն է այն գործողութիւններուն՝ որոնք կը դիմադրեն մահուան։

Ըստ Ռիչըրանտի, կեանքը ժողովածու մըն է երեւոյթներու՝ որոնք իրարու կը յաջորդեն սահմանուած ժամանակի մը պահուն գործարանաւոր մարմնոյ մը մէջ։

Լոտտէ կը հաստատէ որ կեանքը ներքին զգայութեան (sens intime) եւ նիւթական կուտակի (agrégat matériel) ժամանակաւոր զուգադիպութիւնն է...

Ըստ Տիւժէսի, կեանքը գործարանաւոր մարմիններու մասնաւոր գործունէութիւնն է։

Կեանքը, կ'ըսէ Թրէվիռանիւս, արտաքին ազդեցութիւններու զանազանութեան հետ երեւոյթներու հաստատուն միակերպութիւնն է։

Կեանքը ըստ Պէռարի գործարանաւոր մարմիններու գոյութեան կերպն է։

Տը Պլէնվիլ կ'ըսէ թէ կեանքը բաղադրութեան եւ տարբաղադրութեան միանգամայն ընդհանուր եւ անընդհատ ներքին կրկին շարժումն է։

Պլաւանի համար, կեանքը նիւթին գործածած ձեւն է։

Ըստ Լիթթրէի, կեանքը գործարանաւոր նիւթին գործունէութեան վիճակն է։

Հ. Լէվիսի համար կեանքը կազմածի եւ բաղադրութեան որոշ եւ յաջորդական ձեւափոխութեանց շարք մըն է, որոնք առանց ինքնութիւնը կորսնցնելու կը ներկայանան էակի մը քով։

Ըստ Հէրպըրթ Սփէնսէրի, կեանքը արտաքին եւ ներքին յարաբերութեանց շարունակական պատշաճեցումն է (adaptation)։

Կեանքը կ'ըսէ Պօնիա, որոշուած բարեխառնութիւն է գործարանաւոր մարմնոյ մը՝ որ արտադրելու եւ միջավայրին յարմարելու ընդունակ է։

Վերոյիշեալ սահմաններէն իւրաքանչիւրը ուղղակի կամ անուղղակի կեանքի երեք տեսութիւններէ մէկուն կը յարի։ Սոյն երեք տեսութիւնները պիտի պարզենք համառօտակի, առանց վիճաբանելու եւ քննադատելու մանրամասնօրէն։

1. Հոգեդաւան դրութիւն (Théorie Animiste).— Այս դրութեան վարդապետողները կ'ընդունին որ կենդանական բոլոր գործողութիւնները վարելու համար՝ հոգին մարմիններու վրայ կ'ազդէ առանց ո եւ է միջնորդի։ Այս ծայրայեղութիւնէն վրիպելու համար՝ այժմ կարգ մը հոգեդաւաններ կը վարդապետեն մեղմացած հոգեդաւանութիւն մը, որով հոգին կ'ազդէ միայն ջղային կարգ մը երեւոյթներու վրայ. միւս կենսական գործունէութիւնները նկատուած են լոկ տարրա-քիմագիտական երեւոյթներ։

Դիւրաւ հասկնալի է որ բոյսերը եւ ստորին դասակարգի կենդանիները հոգեդաւան դրութեան մէջ չեն կրնար դասուիլ։

2. Կենսական դրութիւն (Théorie Vitaliste).— Ըստ Լոտտայի, մարմնոյն եւ հոգւոյն մէջ կը գտնուի կենսական ոյժ մը՝ որ կը ծառայէ իբր միջնորդ եւ կ'առաջնորդէ կենսական երեւոյթները։ Այս կենսական ոյժը կը գտնուի կենդանիներու եւ բոյսերու մօտ։ Կենսականները այս ոյժին էութեան եւ բնոյթին վրայ իրենց կարծիքը չեն յայտներ։

Պառթէզի կենսականութիւնը մեղմացած (mitigé) կենսականութիւն մըն է։ Պառթէզ կ'ընդունի կենսական ոյժեր, բայց առժամապէս։

3. Մեքենական դրութիւն (Théorie Mécanique).— Ըստ այս դրութեան, կենսաբանական երեւոյթները կը կատարուին այն միեւնոյն օրէնքներով, որոնք կը ներեն տարրա-քիմիագիտական գործողութիւնները։ Բայց հոս շարժումի ձեւերը աւելի բարդ եւ աւելի դժուար մեկնելի են։

Այս դրութեան մէջ իրարմէ շատ տարբեր երկու կուսակցութիւններ կան.

Ա. Նախահաստատուած մեքենականութիւն (Mécanisme préétabli), որուն յարողները կը նկատեն մարմինը գերագոյն իմաստութենէ մը սահմանուած մեքենայ մը՝ որ կը շարժի սկզբնական մղումի մը շնորհիւ։

Բ. Դիպուածական կամ բնաշրջական մեքենականութիւն, ուր կենդանական երեւոյթները ուղղակի կամ անուղղակի ենթակայ են միջավայրին եւ արտաքին ազդակներու։ Ասի ժամանակակից դրութիւնն է եւ կեանքը նկատուած է շարժման ձեւ մը։ Որով սոյն դրութիւնը վարդապետողներու համար կեանքի ուսումը ընդհանուր ուժայնութեան մէկ գլուխն է եւ ոչ ուրիշ բան։

Մոնբելիէ Մ. Կ. ՄԱԼԱՔԵԱՆ

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՊԱՂԷՇ, 15 Յունիս

Սղերդի Առաջնորդ Տ. Փառէն վարդապետ ամսոյս 10ին ասկէ մեկնեցաւ իր առաջնորդանիստ Վիճակը։ Փառէն վարդապետ լաւ տպաւորութիւն մը թողուց մեր վրայ. չորս տարիներ յարատեւ ոգւով իբրեւ Տեղապահ արդիւնաւոր պաշտօնավարութենէ մը ետք, նոր աւիւնով ու եռանդով կ'երթայ փարել կրկին իր պաշտօնին իբրեւ Առաջնորդ. մեծ հաւատք ունինք թէ Սղերդի տոհմային լեզուն կորսնցնող եւ կրօնասէր ջերմեռանդ միրդինայք մեծապէս պիտի օգտուին Փառէն վարդապետի հոգածու ու բարեացակամ տրամադրութիւններէն, զորս սիրայօժար նուիրած է ու պիտի նուիրէ իր հօտին հոգեւոր մխիթարութեան ու բարոյական զարգացման։ Երիտասարդ Առաջնորդին՝ գործունէութեան, յարատեւութեան եւ համբերատարութեան կարկառուն օրինակը կու տայ իր երէց ու կրտսեր եղբայրակիցներուն եւ առաջնորդական տրամադրելի եկեղեցականներուն, որոնք բացառութիւնները յարգելով՝ Վիճակի մը մէջ սիրով ընելու բարի սովորութիւնը չունին։

⁂ Խիզանու Ս. Խաչ վանքին որբանոցին համար, վանահայր Պետրոս վրդ. ի կողմէ տնօրէն դասատու մը խնդրուած էր յանձին Մելքոն էֆ. Բօյաճեանի, որ փորձառու եւ այդ պաշտօնին յարմար անձն էր եւ որ յօժարակամութիւն ալ ցոյց տուած էր։ Արդ, այս շաբթու վանքի վանահօր կողմէ եկած գրութիւնը կը ծանուցանէ թէ Աղթամարի խնամակալութիւնը չէ համակերպած իր որոշման եւ թէ նախորդ դասատուն հաստատուած է իր պաշտօնին մէջ, տարի մըն ալ վարժեցնելու համար ուսանող որբուկները մայրենի լեզուին մէջ։ Տարի մը առաջ գրած էինք արդէն դժգոհութեանց կարգ մը պատճառներու վրայ, որոնք կը հասնէին մեր ականջը՝ տեղւոյս առաջնորդարանը յղուած բողոքագրերէն, թէ որբանոցի ուսուցիչը քարտուղարն է նաեւ վանահօրը, թէ սահմանափակ կարողութեան տէր մէկն է, թէ Պատրիարքարանէ յղուած նպաստի գումարը առանց քննութեան կը գործածուի եւ թէ աշակերտներու թիւը շատ ցանցառ է բաղդատմամբ Պատրիարքարանէ յղուած գումարին եւ տեղւոյն նպաստաւոր հանգամանքներուն ի մասին բաւականութեան ու պտղաբերութեան։ Արդ, կը հարցնենք, վանահայր Պետրոս վարդապետը ո՞րչափ իրաւասութիւն ու հեղինակութիւն ունի որբանոցին վրայ, եւ եթէ գիտէր որ ինքը կախումն ունեցող ենթակայ մըն էր, ինչո՞ւ հապճեպ ու յախուռն հրաւէր մը կարդաց եւ մատնելով՝ իր ու վարչական հմտութեան վրայ աննպաստ դատավճիռ մը կազմել տուաւ։ Ասկէ զատ, գրագիր-ուսուցի՞չն է որ տարի մըն ալ պիտի վարժեցնէ որբերը, երբ ինք մայրենի լեզուին մէջ վարժուելու համար շատ տարիներու կը կարօտի, որուն գրութիւնը տառաձախելով կը կարդանք, անճառնի ոճին, քերականական ու շարադրութեան մեղմաքներուն ու բազմաթիւ սխալներուն համար. ուստի դիւրին է մակաբերել թէ Աղթամարի Խնամակալութիւնն ալ այս մասին ցոյց կուտայ տգիտութիւն մը կրթական գործին մէջ եւ դպրոցական լեզուէ բնաւ չհասկնալը կը հաստատէ. զի ոչ միայն անհատի մը, այլ ընդհանուրին կարծիքն ու համոզումն է որ ուսանողի մը նախաքայլերը անսայթաք ուղղուելու են դէպ ի ճիշդը, եւ բարոյական շէնքն կառուցանելու է հաստատուն հիմերու վրայ։ Պիւտճէի տեսակէտով ալ՝ համարձակօրէն պիտի յայտարարենք թէ Ս. Խաչի որբանոցի կրթական վիճակը պէտք է բարձր ըլլայ, եւ կարող երկու ուսուցիչներ կրնան հոն պաշտօնավարել, առանց ամսական պիւտճէն ծանրաբեռնելու։ Մեր բաժնները հաստատելու համար համառօտ բաղդատութիւն մը ընենք։ Տեղւոյս Խնդիր-կատարի որբանոցն Պատրիարքարանէ կը ստանար ամսական նպաստ 10 օսմ. ոսկի եւ վերջին տարին միայն 12½, ու հացառատ տարիներու մէջ կը պահէր 45 որբեր, երեք կրթական պաշտօնեաներով, որոնց կը վճարէր չորս օսմ. ոսկի. իսկ Ս. Խաչը կ'ընդունի 15 օսմ. ոսկի ամսական Պատրիարքական նպաստ հացաչատ տարիներու եւ այն առաւելութեանց մէջ, զորս վերը թուեցի, թէ Ս. Խաչը ունի հողային կալուածներ, պտղատու ծառեր եւ այնպիսի բերքեր, որոնցմէ զուրկ էր Խնդիր-կատարը ու հիմա կը պահէ միայն 40 որբեր՝ անգէտ ուսուցչի մը խնամքներուն ներքեւ, որ կը ստանայ 160 ղրուշ, վանահօր գրագրութիւնն ալ ընելով։ Պերճախօս չէ՞ բաղդատութիւնը, ուստի ուշադրութիւն կը հրաւիրենք։

⁂ Կը լսենք որ Բողոքականներու որբանոցի որբերն ալ պիտի փոխադրուին ու զետեղուին բուն վարժարանի շէնքին մէջ, ուր ցորեկօթիկներէն զատ գերմանական գիշերօթիկն ալ կար, ու ասիկա սա պատճառաւ որ նորեկ միսիոնար Տօքթորը վարձու շէնք չէ կրցած եղեր գտնել եւ հարկ դատուած է որբանոցի գիշերօթիկ շէնքը անոր տրամադրութեան ներքեւ դնել, առանց նկատելու խել մը անհարկի անպատեհութիւններ, խճողումներ, օդի ապականութիւնը՝ տաք եղանակին մէջ եւ ի կարգին։ Միսիոնարի մը հանգստութեան համար, քանի մը տասնեակ որբուկներ կը տուժեն եղեր,—չըսեմ կը զոհուին—այդ բանին վրայ ո՞վ կը մտածէ, գործն իրենցն չէ՞, ո՞վ իրաւունք ունի խառնուելու եւ ճիշդ այդ սկզբունքով չէ՞ որ կը վարուին հոս տասը ու աւելի տարիներէ ի վեր մեր առաքինազարդ առաքեալները, կրթական տեսակէտով բարոյական ոչ մէկ առաջադիմութիւն ցոյց տալով։ Բաղէշի բողոքականներու վարժարանը բաղդատմամբ քանի տարիներէ առաջ եղած վիճակին, նուազական յառաջատութեան մը կը հետեւի եւ կը վախնանք օր մը զէրոյին յանգի։

Տասներկու տարեկան չարագործ պատանի մը պատժական ատեանին կը ներկայանայ։

—Ձեր առաջին գողութիւնն է սակայն, կը հարցնէ նախագահը։ Պզտիկ վախ մը, յուզում մը չզգացի՞ք, երբ սա դրամապանակը շորթեցիք։

—Վախցայ որ պարապ կ'ըլլայ։

ԼՈՒԻ ԷՆՕ (45)

ԴԱՏԱՐԿԱՊՈՐՏԸ

ԺԳ

—Ի՞նչ բանի, կը բարեհաճի՞ք ըսել։

—Ուրեմն չէ՞ք գիտեր թէ ինչ կ'անցնի կը դառնայ։

—Ո՛չ, ըսէք նայինք։

—Կառքս եկէք եւ միասին ձեր դղեակը երթանք։ Ճամբան ձեզի կը հաղորդեմ այն ամէն բաները, որոնց պէտք է իրազեկ ըլլաք ալ եւս։

—Շա՛տ լաւ, սիրելիս, ըսաւ մարքիզը։

Ու Թիֆլիսին դառնալով.

—Բարեկամ ձեզմէ կը բաժնուիմ, որովհետեւ խօսելիք ունիմ օրիորդ Բրաթենբոսի հետ։ Ցտեսութիւն։

Պզտիկ կառքին դուռը բացաւ եւ մարքիզը ներս մտնելով տեղաւորուեցաւ։ Այս վերջինը բնաւ չզարմացաւ, տեսնելով որ իր ծառան կ'ընկերակցէր Ելիզապեթին։ Երբ կառքը ճամբայ ելաւ, մարքիզը կառքէն դուրս հանելով գլուխը, գոչեց Թիֆլիսին.

—Երկու հազար ֆրանք, բնակութիւնը, սնունդը եւ հագուստն ալ մէջն ըլլալով։

ԺԴ

Թիֆլիս խոտին վրայ նստած, ծառի մը շուքին տակ, աչքով կը հետեւէր այն կառքին, որ Պ. տը Թրէժանեան ու օրիորդ Բրաթենբոսը կը տանէր։ Յանկարծ խոհուն ու գրեթէ անձկոտ կերպարանք մը առաւ։ Անկարելի էր թէ կռիւ մը կը մղուէր իր ներսը։ Մարքիզին առաջարկը կը զբաղեցնէր իր միտքը, հակառակ իր մերժողական պատասխանին։ Առաջին թափով մը չէր ուզած ընդունիլ իրեն առաջարկուած պաշտօնը, բայց հիմա նոր խորհրդածութեանց մէջ թաղուած, մտովի կը հարցնէր թէ իրաւունք ունէ՞ր իր հոգեզաւակը՝ Բովրէժը զրկել այն նպաստաւորութիւններէն, որոնք առաջ պիտի գային իրեն ընծայուած փայլուն դիրքէն։ Միթէ պարտաւոր չէ՞ր հոգ տանիլ այդ որբուհիին ապագային նկատմամբ, որուն խնամակալութիւնը ինք ստանձնած էր։ Թերեւս մայր Բէքլիզէք երկար ատեն չէր կրնար ապրիլ. եթէ անիկա մեռնէր, ո՞վ պիտի նայէր անոր։ Մենութեան ու լքման պիտի դատապարտուէր խեղճ որբուհին։ Պառաւ Պըրթանին նման, անձրեւին, ձիւնին կամ տաքին, Բովրէժը չուզելով պիտի զրկէ՞ր իր երկդիմի արհեստին արտադրութիւնները ծախելու համար։ Երբ կարգուելու տարիքը ունենար, ինչպէս պիտի կրնար գտնել ամուսին մը, որ յօժարէր իր անունը տալ այդ անխոստովանելի ծնունդ ունեցող եւ թափառաշրջիկ մարդու մը ընկերակցող աղջկան։ Միթէ այդ խոստումը ըրա՞ծ էր Էօժէնի։ Այդպէ՞ս կը հասկնար այն նուիրական պարտականութիւնը՝ զոր ստանձնած էր հանդէպ Աստուծոյ։ Այս եւ նմանօրինակ խորհրդածութիւններ ցաւագին շփոթութեան մը մէջ կը ձգէին Թիֆլիսի հոգին։ Սակայն իր վարանքներուն յաղթեց, խորհելով թէ ամէն պարագայի մէջ ազատ պիտի ըլլար, եւ երբ հարկ ըլլար, պատշաճ զբաղում մը պիտի գտնէր, իր սահմանած պարտականութիւնը լիովին կատարելու համար։ Բայց ներկայ պարագային մէջ, Բովրէժի ապագան փրկելու համար, պէտք չկար զոհելու իր անկախութիւնը եւ արժանապատուութիւնը։ Մարքիզին առաջարկածը ի՞նչ էր. ճշմարտապէ՞ս քարտուղարի պաշտօն մըն էր. ապահովաբար, ո՛չ, այլ տարօրինակ, նուաստացուցիչ ու զարշելի պաշտօն մը, որ միշտ տիրոջ մը քմահաճոյքներուն հլու ստրուկ մը ըլլալու պարտաւորուած է. մանաւանդ Պ. տը Թրէժանեանի նկարագիրը ունեցող անձերու քով դժնդակ գործ մը կը դառնար ասիկա։ Բայց ամէնէն աւելի Թիֆլիսի կը յարմարէր այդ պաշտօնը, քանի որ իր ներշնչումներուն եւ քմահաճոյքներուն անձնատուր եղած կեանք մը կը վարէր։ Եւ յետոյ, կը վախնար որ Լօրանսի նկատմամբ զգացած գաղտնի հակումը ա՛լ աւելի աճէր, մանկամարդ կնոջը հետ ամենօրեայ շփումով։ Ինչո՞ւ համար այդ վտանգին ենթարկուիլ անխոհեմութեամբ։ Իր սիրտը քի՞չ տառապած էր միթէ։ Ինչ հարկ ուրիշ վտանգի մը մէջ իյնալ։ Աւելի լաւ չէ՞ր նորէն անձնատուր ըլլալ անհոգ ու ազատ կեանքի մը, այս երկու անգնահատելի բարիքներուն, զորս շատ հազուադէպ կերպով կը փոխարինեն սիրոյ ուրախութիւնները։

Թիֆլիս իր անդարձ որոշումը տուածին պէս, ոտքի ելաւ եւ Թրէժանեան դղեակին ճամբան բռնեց զուարթօրէն։ Երբ պատուոյ դաւիթը հասաւ, մարքիզուհին սպիտակ շրջազգեստ մը հագած եւ վարդագոյն հովանոց մը ձեռքին մէջ, սանդուխներէն վար կ'իջնէր։ Թիֆլիս փութկոտութեամբ բարեւեց զայն։

—Պտըտելու համար հիանալի օդ մըն է, տիկին, ըսաւ Թիֆլիս։ Օդը քաղցր ու դաշտերը խնկաւէտ են։

—Ինծի ընկերակցելու չափ կազդուրուա՞ծ էք, պարոն Թիֆլիս։ Պ. տը Թրէժանեանի հետ ձեր կատարած պտոյտէն չէ՞ք յոգնած։

—Շնորհիւ ձեզի եւ ձեր խնամքներուն, ինքզինքս աւելի արի կը զգամ քան իմ լաւագոյն օրերուս մէջ։ Մինչեւ Բարատի պիտի ընկերակցիմ ձեզի, եթէ հաճիք ճամբան ցուցնել ինծի։

—Բարատին քիչ մը հեռու է, պատասխանեց Լօրանս ժպտալով։ Մինչեւ գիւղ պիտի երթանք, ուր քանի մը հիւանդներու պիտի այցելեմ։

Փառք ու հիանալի առտու մըն էր։ Արեգակը իր պայծառ լոյսը կը մղէր ճերմակ ու թեթեւ ամպերուն մէջէն։ Խոտերը տակաւին թաց էին ցօղի կաթիլներով, որոնք անոր թարմութիւնը ու փայլը կը վերարծարծէին։ Բժական զեփիւռ մը շարժող տերեւներու մէջէն ձայնին կը միանային թռչուններու ներդաշնակ մեղեդիները։ Երկար ատենէ ի վեր առաջին անգամը ըլլալով, Թիֆլիս կը հիանար բնութեան վրայ։ Սիրտը կ'ընդլայնէր եւ հեշտանքով կը ծծէր անտառին զգլխիչ բոյրերը։ Հիացիկ նայուածքով մը կը դիտէր գեղանի մարքիզուհիին ներդաշնակ շարժումները, որ թուփերուն մէջ նշմարած վայրի ծաղիկները կը հաւաքէր։ Երբեք մարքիզուհիին ոտքերը — պարիկի ոտքեր — աւելի սիրուն չէին երեւցած իրենց սաթէնէ կօշիկներուն մէջ, երբեք անոր հասակը աւելի վեհափառ ու նուրբ չէր եղած սպիտակ շրջազգեստին ծալքերուն տակ։ Դէմքը ոգեւորուած, ճերմակ ու վարդագոյն երանգաւորուած էր, որուն վրայ կ'անդրադառնային մետաքսէ հովանոցին ցոլքերը. սեւ մազերը քունքերուն վրայ ամփոփուած, ազնուութիւն մը կու տային իր պայծառ ու ճաճանչագեղ ճակատին։ Լօրանսի աչքերուն մէջ կար շողշողուն ու դողդղացող հրայրք մը, որ կը շլացնէր զայն դիտողները։ Բերանը, վարդի ու կեռասի գոյներով, բնաւ չէր մատներ այն դառն յուսախաբութիւնը, որուն ենթարկուած էր երբեմն։ Առաջին սարփանքները արեւու առաջին ճառագայթներուն կը նմանէին, որոնք շատ խորապէս չեն այրեր։ Այդ սէրերուն պատճառած վէրքերը կը սպիանան, շնորհիւ երիտասարդական տարիքին. տարածամ ցաւ մը կը թողուն իրենց ետին, որ կ'անհետանայ մոռացման մէջ։

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ֆրանսական Ռանթին տոկոսի փոփոխութիւնը.—Երեսփ. Ժողովին մէջ.— Պ. Ռիպոյի դիտողութիւնները.— Ելմտական նախարարին յայտարարութիւնը:

Բարիզ, 9 յուլիս.—Ֆրանսական ռանթին տոկոսը հարիւրին 3½էն 3ի դիջեցնելու ծրագիրը, երէկ, Երեսփ. Ժողովին ներկայացուեցաւ ելմտական նախարարին կողմէ, որուն պահանջումով անմիջապէս զրկուեցաւ վարկերու յանձնաժողովին: Ծրագիրը խսկոյն նկատողութեան առնուեցաւ յանձնաժողովին կողմէ որ երկար վիճաբանութիւններէ ետքը, մերժեց առաջարկուած փոփոխութիւնները եւ ընդունեց ծրագրին բոլոր յօդուածները, բաց ի մէկէն՝ որուն համար Պ. Ռիպօ երկրորդական փոփոխութիւն մը առաջարկեց, եւ որ կը վերաբերի այն կէտին թէ 1902 նոյեմբեր 16էն մինչեւ 1903 յունուար մէկի կէս կտրոնը ի՛նչ համոյթներէ պիտի հատուցուի: Քանի մը ժամ վերջը յանձնաժողովին տեղեկաբերը բեմը ելլելով կարդաց յանձնաժողովին տեղեկագիրը, որ կ'ընդունի ելմտական նախարարին ծրագիրը: Երեսփ. Ժողովը խսկոյն ձեռնարկեց վիճաբանութեան. Նախկին նախարարապետ Պ. Ռիպօ խօսք առնելով ըսաւ.

«Պիտի քուէարկեմ Ռանթին տոկոսներուն փոփոխման վերաբերեալ ծրագիրը: 68 միլիոն ֆր.ի փոխառութիւն մը կը գոյացնէ՝ չորս տարեշրջաններ ապառնելու համար: Ցառաջիկայ տարեշրջանը 32 միլիոն ֆր.ի բեռէ մը զերծ կը մնայ, հանրային պարտքը աւելցնելով: Ծրագրին Զ. յօդուածը կ'ըսէ թէ արժեթղթերուն կէս կտրոնն պիտի վճարուի այսինքն 1902 նոյեմբեր 16էն մինչեւ 1903 յունուար 1ի տոկոսները, ինչ որ 25 միլիոն ֆր.ի գումար մը կը ներկայացնէ. այս գումարը կրնայ համեստ երեւալ, բայց այդ կարգադրութիւնը մեր ելեւմուտքին համար մինչեւ հիմա անծանօթ եղած գործի մը մէջ կը մղէ զմեզ՝ այն է այդ տեսակ գործողութիւններու ծախքը բեռցնել հանրային պարտքին վրայ:»

Ելմտական նախարարը ըսաւ թէ այդ տեսակ մտադրութիւն մը միտքերնէս չէր անցուցած եւ թէ խմբագրութեան թերութեան մը արդիւնքը եղածը ըլլալու է: Պ. Ռիպօ շարունակեց.

«Այդ պարագային ես կ'առնեմ առաջարկութիւնս եւ պիտի քուէարկեմ ծրագիրը: Ելմտական նախարարը կ'առաջարկէ «սէրի»ներու բաժնել նոր եւ հին հարիւրին երեք տոկոսով Ռանթերը: Տեղեկաբերը կ'ըսէ թէ ատիկա պարզ կարգադրութիւն մըն է: Ճշմարտութիւնը այն է թէ ապագայ տոկոսի փոփոխութիւնները կը պատրաստուին. սակայն ես այնպէս կը նկատեմ թէ այդ կէտը բացարձակապէս յայտարարելու է, պահելու բան մը չկայ:»

Ելմտական նախարարը պատասխանելով ըսաւ.

«Պ. Ռիպօ լուսաբանեց կէտ մը զոր արդէն չենք ծածկեր. այո՛, փոքր փոխառութիւն մը կ'ընենք, բայց եթէ ստոյգ է որ 66 միլիոն ֆր. փոխ կ'առնենք, ատոր հակառակ տոկոսներու փոփոխութիւնը մեզի կը հայթայթէ 33 միլիոն ֆր.ի խնայողութիւն մը որ 1,100 միլիոն ֆր.ի տոկոսը կը ներկայացնէ: Պէտք է որ այս չրջանակէն դուրս դիտուի այդ պարագան:»

Ելմտական նախարարը, ըսելէ յետոյ թէ երկար մտածումներէ ետքը առած է ծրագրին ներկայ ձեւը, ըսաւ.

«Յայտնի է թէ տոկոսներու փոփոխութեան ամէնէն ընդունելի ձեւն է հարիւրին 3½ը 3ի դիջեցնել: Եթէ չորս տարի 3¼ի դիջեցնէինք, յետոյ 3 սահմանելու, կրնայինք խոյս տալ այն փոքր փոխառութենէն՝ որուն համար կը մեղադրուինք: Բայց այդ փոփոխութիւնը, մեր ներկայացուցած ձեւին տակ, Պետութեան կատարեալ իրաւունքն է: Ըսուեցաւ որ տոկոսներու դիջը անսովորութիւն ըսել է. ոչ, ատիկա պետութեան անվիճելի մէկ իրաւունքն է: (Ծափահարութիւններ:)

Պ. Ռուվիէ բացատրեց թէ իր ծրագրին գործադրութիւնը յառաջիկայ տարեշրջանէն 33 միլիոն ֆր. պիտի արտադրէ. յետոյ յարեց.

«Ատիկա գաղափար մը ներշնչեց ինծի, այն է հիմնականօրէն զեղչ մը ընել այն չորս կտրոններուն համար զորս պիտի վճարէինք, եթէ ընդունէինք հարիւրին 3¼ տոկոսը. ուրեմն, նոյեմբեր 16էն սկսեալ, պիտի կրճատենք Ռանթի տէրերուն չորսանգամ 25 սանթիմ՝ այսինքն մէկ ֆր. տալ ներկայացուած ամէն մէկ 3 ֆր. 50 ռանթի համար: Ատոր համար 66 միլիոն ֆր. պէտք է. միակ այդ դժուարութեան պիտի հանդիպէինք. Մեր գանձային դժուարութեանց հետեւանքով՝ մտածեցի որ աւելի լաւ էր այդ գումարը առնել նոյն իսկ փոփոխութեան գործողութենէն. այս է բացատրութիւնը մեր առաջարկած փոքր փոխառութեան: Տարին 33 միլիոն ֆր. պիտի պակսեցնենք պարտքի համար մեր ըրած վճարումները, ինչ որ մէկ միլիառէ աւելի դրամագլուխի մը զեղչավճարին հաւասար է: Կատարելիք գործողութիւնը չահաւոր է գանձին, նոյն իսկ եթէ մինչեւ վերջին սահմանն ալ չկարենանք փոխառութիւն չընելու սկզբունքը: Արդ, մէկ ֆր.ի հատուցումը 3½ տոկոսով հին ռանթը ունեցողներուն տրուելիք միակ առաւելութիւնը չէ, նաեւ ութ տարուան անփոփոխութեան ժամանակամիջոց մըն ալ ապահովցուցած եմ: Պիտի բացատրեմ թէ ինչ պարագաներու բերմամբ նկատողութեան առի այդ պարագան. եթէ երկու տարբեր հարիւրին 3 տոկոսներ երեւան հանէի, չահադրգռութեան համար երկու դուռ բացած պիտի ըլլայի. անտարակոյս չահադրգռութեան թշնամի չեմ, սակայն անհրաժեշտ չդատեցի երկու դանազան արժեթղթեր ստեղծել՝ որոնց վրայ պիտի կատարուէր այդ չահադրգռութիւնը: Ցարմար դատեցինք միացնել Ֆրանսայի հանրային պարտքը. եթէ թող տայի որ տարբերութիւն մը գոյութիւն ունենայ արժեթղթերուն միջեւ, տոկոսը չփոխուելիք նոր արժեթղթը պիտի գնուէր եւ միւսը պիտի ծախուէր: Անհրաժեշտ դատեցի միեւնոյն պայմանները ընծայել մեր հարիւրին երեք տոկոսաւոր արժեթղթերուն երկու տեսակին, որոնք այդ կերպով միասին ձուլուած են: Գաղափարներու միեւնոյն չարքովն է որ երկու արժեթղթերու համար ալ միեւնոյն պայմանաժամը որոշեցի, որպէս զի հրապարակին վրայ արպիթրաժի առիթ չտրուի: Կարծեմ թէ օգտակար բան մը ըրած եղայ, ձեզի առաջարկելով նպաստաւոր միջոց մը հանրային վարկին համար, նաեւ առաջարկելով մեր պարտքը մէկի միացնել: (Բոլոր նստարաններէն ծափահարութիւններ):

Պ. Ռուվիէ գովեց Ֆրանսայի կառավարութեան ելմտական յանձնառումը եւ ըսաւ.

«Բնաւ ո՛րքան ալ ծանր ըլլայ, պէտք է խոստովանիլ, սակայն, թէ Ֆրանսայի ելեւմուտքը այնքան դէշ չէ յանձնանձուած երեսուն տարիէ ի վեր: (Ձախակողմեան ու կեդրոնեան կը ծափահարեն:) Երեսուն տարիէ ի վեր այս երկրին վարկը չատ բարձրացաւ, այնքան որ պարտքերը կէս առ կէս զեղչուեցան: Իբրեւ հանրապետական կուսակցութեան պատկանող, ներեցէք ինծի խոստովանիլ Ֆրանսայի կառավարութեան այդ գովելի արարքը, որով այդ տեսակ արդիւնք մը կարելի եղաւ: Եթէ միեւնոյն ժամանակամիջոցին համար ֆրանսական արժեթղթերը բաղդատենք անգլիականներուն հետ, պիտի տեսնենք թէ մերիններուն սակը պարզէն կրկինին հասած է եւ թէ Ֆրանսայի վարկը Մեծին Բրիտանիոյ վարկէն աւելի ըլլալու համեմատութեամբ մը բարձրացած է: Ես, Ֆրանսացի, չեմ կարող մոռնալ այդ բաները: Չեմ կարող յարգանքս չմատուցանել Ֆրանսայի այս ժողովուրդին, անոր յատկութիւններուն եւ առաքինութիւններուն որոնք մեր ցեղը առաջ բերին: Անոր է որ կը պարտինք մեր վարկին բարուոքումը: Վկայ երեսուն տարի առաջուան դէպքերը, երջանիկ եմ հաստատելով այսօր Ֆրանսայի վարկին բարեբաստիկ բարձրացումը, որ բոլոր յոյսերը կը վերականգնացնէ մեր սիրտերուն մէջ:»

Պ. Ռուվիէ երբ իր տեղը դարձաւ, բազմաթիւ երեսփոխաններ շնորհաւորեցին զայն: Ծրագրին բոլոր յօդուածները վիճաբանութեան ենթարկուելէ ետքը, ամբողջ ծրագիրը ընդունուեցաւ 4ի դէմ 475 ձայնով:

ԷՏՈՒԱՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Առողջական վիճակը.— Արքայական դրօսանաւը.— Թագադրութեան թուականը:

Լոնտոն, 8 յուլիս.—(Մարքընի թղթակցէն).—Էտուարտ թագաւորին առողջական վիճակը միշտ գոհացուցիչ է: Հիմա Բորթսմութի մէջ կը կատարուի արքայական Վիքթորիա էնտ Ալպերթ դրօսանաւին կահաւորումը: Շոգենաւին գլխաւոր կողմը կը տարուին թագաւորին յատուկ խցիկին տակը գտնուած ելեկտրական գործիքները, որոնց թրթռացումները կրնան վնասակար ըլլալ թագաւորին առողջութեանը: Կ'ըսուի թէ յառաջիկայ երկուշաբթի Էտուարտ Է. պիտի կրնայ նոյն դրօսանաւը փոխադրուիլ, բայց փոխադրութեան թուականը պիտի չծանուցուի, վասն զի կրնայ ըլլալ որ ժողովրդեան համակրական արտայայտութիւնները յուզում պատճառեն Էտուարտ Է.ի: Կ'ըսուի թէ թագաւորին առողջական բարւոք վիճակը եթէ շարունակէ, թագադրութիւնը օգոստոսի սկիզբները պիտի կրնայ տեղի ունենալ. կարելի է որ ուրբաթ օրը պաշտօնական յայտարարութիւններ ըլլան այդ մասին: Երբ թագադրութիւնը օգոստոսին կատարուի, Ուէսթմինսթրի աբբայարանին արարողութիւնները նախապէս որոշուածին պէս երկայն պիտի չըլլան, որպէս զի կարելի եղածին չափ նուազ յոգնի թագաւորը: Արքայական թափօրը տեղի պիտի ունենայ, բայց առանց Էտուարտ Է.ի: Կ'ըսուի թէ Երեսփ. Ժողովը օգոստոսի մէջ պիտի դադրի՝ տարեկան արձակուրդին համար, ուրկէ կը հետեւցուի թէ թագադրութիւնը նոյն ամսուան երկրորդ շաբթուն պիտի կատարուի:

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Անգլիոյ եւ Ճաբոնի դաշնակցութիւնը.— Անգլիոյ Երեսփ. ժողովին մէջ.— Լորտ Քրանպորնի խօսքերուն բացատրութիւնը:

Լոնտոն, 7 յուլիս.— Ինչպէս ծանուցուեցաւ Անգլիոյ արտաքին գործոց խորհրդական Լորտ Քրանպորնի այն խօսքը թէ «Անգլիա դաշնադրութեանց հետամուտ չէ, այլ կը շնորհէ», անհաճոյ տպաւորութիւն մը գործած էր, երկիւղ կար թէ մի՛ գուցէ Ճաբոնի ալ տհաճութիւն պատճառէ: Անգլիոյ կառավարութիւնը, Երեսփ. Ժողովին այս օրուան նիստին մէջ, աշխատեցաւ բացատրել այդ խօսքերը, բայց բաւական չյաջողեցաւ: Ազատական կուսակցութենէն երեսփոխան մը հարցուց Պ. Պալֆուրի թէ արտաքին գործոց խորհրդական Լորտ Քրանպորն, հինգշաբթի օր, միթէ ճշդի՞ւ սահմանած էր բրիտանական կառավարութեան ընթացքը օտար տէրութեանց հանդէպ, եւ թէ կառավարութիւնը այդ մասին նոր ըսելիք մը ունի՞ Անգլիոյ եւ իր դաշնակիցներուն միջեւ թիւրիմացութեանց պատճառ չտալու համար: Պ. Պալֆուր այսպէս պատասխանեց.

«Ազնիւ բարեկամիս արտայայտած պարբերութիւնը, որուն անշուշտ կ'ակնարկէ պատուարժան երեսփոխանը, կրնայ սխալ մեկնութեան առիթ ընծայել, եթէ ճառին ամբողջութենէն անջատուի, բայց պէտք չէ մոռնալ թէ կարծիք յայտնուած էր որ Անգլիոյ միջազգային կացութիւնը վտանգաւոր մեկուսացում մը առաջ կը բերէ, եւ թէ պարտաւոր էինք փութկոտութեամբ ընդունիլ՝ մեզի առաջարկուած ամէն տեսակ դաշնակցութիւն, ինչ պայմանով որ ալ ըլլայ: Այդ չէ կառավարութեան կարծիքը, եւ ազնիւ բարեկամս չատ լաւ ըրաւ, ուղղելով այդ կարծիքը: Երբեք չենք ուզեր ենթադրել տալ թէ Ճաբոնի հետ համաձայնութիւնը հաւասարական նպաստ մը չունի, եւ ոչ ալ թէ համաձայնութեան պայմանները բացարձակ հաւասարութիւն մը չունին:»

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ

Իտալիոյ թագաւորին Ռուսիա այցելութիւնը.— Ընդունելութիւններ.— Ռուսական լրագիրներուն կարծիքը.— Զարը Հռոմի մէջ:

Ինչպէս ծանուցինք հեռագիրներու բաժնին մէջ, Իտալիոյ Վիքթոր-Էմմանուէլ թագաւորը, ընկերակցութեամբ նախարարապետին եւ արտաքին գործոց նախարարին, Բեդերսպուրկ ուղեւորած է: Ռուսական սահմանագլխին վրայ, թագաւորը ընդունուելով Վլատիմիր մեծ դուքսին կողմէ, Բեդերհոֆ պիտի գտնուէր երէկ: Այսօր կ'այցելէ Բեդերսպուրկ, երեքշաբթի օր ներկայ պիտի գտնուի Քրասնոէ-Սելոյի մէջ տեղի ունենալիք զօրահանդէսի մը եւ թատերական չքեղ ներկայացման մը. իսկ չորեքշաբթի, Վիքթոր-Էմմանուէլ թագաւորը հացկերոյթ մը պիտի տայ Զարին, Քարլօ-Ալպերթօ զրահաւորին մէջ:

—Հռոմի ռուսական գաղթականութիւնը սեղան մը պիտի տայ, ի պատիւ երկու վեհապետներու տեսակցութեան: Վիքթոր-Էմմանուէլ առաջին իտալացի թագաւորն է որ Ռուսիա կ'այցելէ: Բեդերսպուրկ այցելութեան միջոցին, թագաւորը պիտի ընդունի դեսպանական մարմինը: Քաղաք մտած պահուն, արծաթ ափսէի մը վրայ դրուած հաց եւ աղ պիտի մատուցուին թագաւորին:

—Նովոսթի Իտալիոյ թագաւորին Ռուսիա այցելութեան վրայ խօսելով գոհունակութիւն կը յայտնէ: Այս՛ առթիւ կ'ըսէ թէ այցելութիւնը Երրեակ Զինակցութեան կնքումէն անմիջապէս յետոյ տեղի ունենալով կ'ապացուցանէ թէ ժամանակին հետ Եւրոպայի միջազգային յարաբերութիւններն ալ մեղմացած են, քանի որ Իտալիոյ մասնակցութիւնը Երրեակ Զինակցութեան, արգելք մը չէ Ռուսիոյ եւ ո՛չ ալ Ֆրանսայի մերձեցման: Նովոսթի եւ ուրիշ ռուս լրագիրներ ընդհանուր խաղաղութեան համար նոր երաշխիք մը կը նկատեն այս այցելութիւնը:

—Կ'ըսուի թէ Վիքթոր-Էմմանուէլ թագաւորը պաշտօնապէս ծանուցեր է Պ. Մանարտէլլիի թէ Զարը Հռոմի մէջ անձամբ ներկայ պիտի գտնուի արքայազունին մկրտութեան, որուն ծնունդը դեկտեմբերին կը յուսացուի:

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Լեհացիներուն հանդէսը.—Վիլհէլմ կայսեր ու կայսրուհիին ուղեւորութիւնը.— Դատաստանի ենթարկուած:

Բողէնի մէջ Լեհերը կը պատրաստուին տօն մը կատարելու, 1410ին տեւտոնեան կարգի ասպետներուն վրայ իրենց տարած յաղթանակին առթիւ: Այդ նշանաւոր պատերազմին պատմութիւնը, Սինքէվիչի մէկ վէպէն քաղուած, 10,000 օրինակ տպուած է. լեհացի քանդակագործի մը կողմէ տպագրուած չքաղրամ մը պիտի բաժնուի անոնց: Այս պատերազմը պատճառ եղաւ տեւտոնեան կարգի ասպետներու անկման:

—Գերմանիոյ կայսեր համբորդութիւնը Նորվեկիոյ ծովեզերքներուն վրայ, քանի օր պիտի տեւէ: Կայսրուհին ալ միեւնոյն ատեն զբօսական պտոյտ մը պիտի կատարէ Պալթիկի մէջ, չորս կայսերազուն իշխաններու ընկերակցութեամբ:

—Թոլսթոյի կողմէ Ռուսիոյ Սինոդին ուղղուած նամակին հրատարակիչը եւ թարգմանիչը դատի պիտի ենթարկուին Պերլինի մէջ:

ՓԻԼԻՊՊԻՆԵԱՆՆԵՐԸ

Ակուինալտօ ազատ արձակուած.— Կղզիին կացութիւնը.— Քոլերայի գործած աւերները:

Անգլիական մէկ քանի լրագիրներ յուլիս 6 թուակիր հեռագիր մը ստացած են Մանիլայէն, որուն համաձայն, Ակուինալտօ ազատ արձակուեր է: Ակուինալտօ մնացեր է հանդարտօրէն ապրիլ Բալիթէի մէջ մինչեւ այն ատեն, երբ Մ. Նահանգներ ուղեւորի:

—Կացութիւնը կը ծանրանայ Մինտանայի մէջ. Մորոները խրամատներու կրկին չարք մը կանգներ են եւ իրենց պատերազմական դրօշը պարզեր են ամրոցին վրայ: Պաքոլոտի ցեղապետը վերջնագիր մը ղրկեր է Ամերիկացիներուն, երկիրը պարպելու համար եւ միեւնոյն ատեն ծանուցեր է թէ թշնամութիւնները պիտի սկսին յառաջիկայ օգոստոս 1ին:

—Քոլերան մեծ աւերներ կը գործէ Խաղաղականի արեւմտեան եզերքին վրայ. Քոլերա ծագեր է Հոնգ-Քոնկի, Շանկայի, Բորթ-Արթուրի, Նագազաքիի, Թոքիոյի եւ վերջապէս Պորնէօ կղզիին մէջ: Մանիլայէն հասած նոր տեղեկութեանց նայելով, քոլերան ծագելէն ի վեր, երեք ամսուան միջոցին, տասը-տասներկու հազար հոգի բռնուեր են, որոնցմէ եօթը-ութը հազար մեռեր են: Ամերիկեան բանակին մէջ ալ չատ ծաւալած է համաճարակը:

ՍԵՐՊԻԱ

Արքայական ամոլին Ռուսիա ուղեւորութիւնը.— Սերպիոյ եւ Սեւ Լերան յարաբերութիւնները:

Սերպիոյ Ալեքսանտր թագաւորը եւ Տրակա թագուհին, ինչպէս ծանուցինք քանի մը օր առաջ, Ռուսիա պիտի ուղեւորին, այցելութիւն տալու Զարին ու Զարուհին: Այս ուղեւորութիւնը որոշուած էր արքայական ամոլին ամուսնութենէն ի վեր, բայց ինչ ինչ պատճառներով յետաձգուած էր: Տեսակցութիւնը տեղի պիտի ունենայ Լիվատիայի (Ղրիմ) մէջ, [illegible] սկիզբները, ի ներկայութեան Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար իշխան Լամզտորֆի, Սերպիոյ նախարարապետ տոքթ. Վուիչի, Պէլկրատի ռուսական դեսպան Պ. Զարիքովի, ռուսական նախկին գործակատար Պ. Մանսուռովի եւ Բեդերսպուրկի սերպիական դեսպան Պ. Նովաքովիչի եւ ուրիշներու: Ուղեւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ, Դանուբէն մինչեւ Օտեսա, թէ՛ ցամաքի եւ թէ ծովու ճամբով: Դարձին, արքայական ամոլը Պոլիսէն պիտի անցնի, ինչպէս ծանուցինք արդէն:

—Չէթինէի սերպիական դեսպան դոկտոր Վասիչ իր պաշտօնատեղին մեկներ է Միրքօ իշխանին եւ օրիորդ Նաթալի Քոնսթանթինովիչի ամուսնութեան թուականը մօտենալուն առթիւ: Աւելորդ չէ յիշեցնել թէ յարաբերութիւնները լաւ չէին Սերպիոյ թագաւորին ու Նիքոլա իշխանին միջեւ, այլ սա իրողութիւնը թէ Քոնսթանթինովիչ ընտանիքը համակրութիւն չի վայելեր Սերպիոյ արքունիքին մէջ:

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 12 յուլիս.—Ֆոռ-տը-Ֆրանսէն կը հեռագրեն թէ ուրբաթ օրը, յուլիս 11, Բէլէ լեռը նորէն բռնկեր է եւ անհուն ուժգնութեամբ կրակ տեղացեր է: Մարդու կորուստ չկայ, վասն զի բնակիչները չատոնց հեռացած են կղզիին այդ մասէն:

ԼՈՆՏՈՆ.—Այսօրուան բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ Էտուարտ թագաւորին առողջական վիճակին բարուոքումը մեծ յառաջդիմութիւններ կ'ընէ: Ասկէ վերջը բժշկական տեղեկագիրները երկու օրը մէկ անգամ պիտի հրատարակուին:

—Կը յուսացուի որ կարելի ըլլայ եկող երկուշաբթի օրը Էտուարտ թագաւորը փոխադրել արքայական դրօսանաւը, որ Բորթսմութի աւազանը խարսխած է:

—Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ թագադրութեան հանդէսը օգոստոս 8էն 12 պիտի կատարուի: Ճիշդ թուականը մօտերս պիտի սահմանուի: Ցաջորդ օրուան թափօրը տեղի պիտի չունենայ: Հաւանական նկատողներ ալ կան որ թագադրութիւնը օգոստոս 20ին կատարուի:

ՉԷԹԻՆԷ.—Այս առտու մեծ հանդիսաւորութեամբ կատարուեցաւ Միրքօ իշխանին պսակադրութիւնը Քոնսթանթինովիչ օրիորդին հետ: Պսակը կատարեց Չէթինէի միտրոպոլիտը՝ չըրջապատուած բազմաթիւ եկեղեցականներէ: Փեսին ու հարսին անցած ճամբաներուն վրայ զինուորներ բարեւի կեցած էին եւ ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը համակրական արտայայտութիւններ ըրաւ: Նորապսակ ամոլը, պսակի արարողութենէն ետքը, ընդունեց դեսպանական մարմինը, նախարարներուն եւ բոլոր բարձրաստիճան անձնաւորութեանց շնորհաւորութիւնները: Կէս օրին հացկերոյթ մը տրուեցաւ պալատին մէջ. իրիկունը նորէն հացկերոյթ, եւ յետոյ ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ:

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Քիչնէր Սաութեմբթընի ցամաք ելաւ, ժողովրդեան խանդավառ ցոյցերուն մէջտեղ: Լոնտոն ուղեւորելով կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Կալլէսի իշխանին կողմէ: Հոն ալ ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը համակրական արտայայտութիւններ ըրաւ: Սէնթ-Ճէյմսի պալատան մէջ սեղան մը տրուեցաւ ի պատիւ Լորտ Քիչնէրի: Ներկայ գտնուեցան Կալլէսի իշխանը, Քէմպրիճի դուքսը, Լորտ Ռոպէրթս, Լորտ Սոլզպէրի եւ միւս նախարարները: Սեղանէն ետքը Լորտ Քիչնէր Պըքինկհէմի պալատը երթալով ընդունուեցաւ թագաւորին ու թագուհիին կողմէ:

ՊՐԻՒՍԷԼ.— Պէլճիքայի թագուհիին առողջական վիճակին նկատմամբ եղած զրոյցները անհիմն են: Ընդհակառակը վիճակը կը բարուոքի եւ առայժմ որ եւ է մտահոգութիւն չի պատճառեր:

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Ռուսիոյ կայսրը վաւերացուց Վարչաւիոյ զինուորական ատեանին վճիռը, որով Կրիմ գնդապետը տասներկու տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած է:

ՎԻՐՊԱԼԻՆ.— Իտալիոյ թագաւորը իրիկուան հոս հասաւ: Կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Տոլկորուքի Թրուպեցքոյ իշխանին եւ զինուորական ջոկատի մը կողմէ, որուն նուագածուները իտալական քայլերգը նուագեցին: Կէս ժամ վերջը Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը Բեդերսպուրկ ուղեւորեցաւ:

—Իտալիոյ թագաւորը, այսօր, Բոզէնէն անցաւ: Ժողովուրդը համակրական արտայայտութիւններ ըրաւ:

ԲԱՐԻԶ.—Ֆրանսայի Ծերակոյտին ու Երեսփ. Ժողովին ամառուան արձակուրդը սկսաւ:

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիոյ թագաւորը Մերիթի պատուանշանը տուաւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դահաժառանգ Ֆրանց Ֆերտինանտ արքիդուքսին:

ԲԱՐԻԶ.— Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ տեղւոյն Գոլոմպիոյ դեսպանը ըսեր է թէ, Բանամայի ջրանցքին վերաբերեալ դաշնադրութիւնը ստորագրելէ առաջ, պէտք է հրահանգ սպասէ իր կառավարութենէն:

ՀՌՈՄ.—Ռուսիոյ եւ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարները Բեդերսպուրկի մէջ տեսակցութիւն մը պիտի ունենան եւ պիտի քննեն առեւտրական դաշնադրութիւնները:

ՎԻԷՆՆԱ.—Կ'ըսուի թէ Աւստրիոյ ելմտական նախարարը պիտի հրաժարի, անձնական տկարութեան պատճառաւ:

ՊԵՐԼԻՆ.—Քէօլնիշէ Զայթունգ կ'իմանայ թէ ռուս կառավարութիւնը երկաթուղիի նոր գիծ մը պիտի շինէ՝ Ռուսիոյ ու Սիպերիոյ միջեւ, Թիւմէնէն Օմսք: Ծրագիրը պատրաստուած է հաղորդակցութեանց նախարարութեան կողմէ: Այդ կերպով ռազմագիտական ու առեւտրական նոր ճամբայ մը պիտի բացուի: Շինութիւնները պիտի սկսին քիչ ատենէն:

ԼՈՆՏՈՆ.— Անտանելի տաք կ'ընէ. տեւողական բազմաթիւ դէպքեր կը պատահին Հէքնէի մէջ, ուր ընդարձակ պարտէզներ կան, չատ մը աղաք մեծապէս վնասուեցան:

ՄԷԼԻԼԼԱ.— Երկրաչարժի ցնցումներ զգացուեցան Մարօքի ծովեզերքներուն վրայ:

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Չէմպրլէն, որ կառքի արկածէ մը ենթակայ եղաւ, լաւ վիճակի մէջ է. բայց բժշկական հետեւողութեամբ քիչ մը նիհարցած է, որով բժիշկները յանձնարարեցին կատարելապէս առողջանալէ ետքը միայն աշխատութեան ձեռնարկել: Կը յուսացուի որ յառաջիկայ չաբթու պաշտօնական գործերով սկսի զբաղիլ եւ գաղթավայրերու նախարարութեան խորհրդակցութիւնը նախագահել:

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան երկաթուղիներու վարչութեան ճարտարապետներէն Ջիհնի պէյի: Միւթէմայիզի աստիճան՝ քաղաքապետութեան իրաւագէտ խորհրդականի օգնականներէն Նամըգ Սաալիհ էֆ.ի:

—Կոնիայի ու Սէլանիկի նահանգներուն ելմտական քննիչ անուանուեցաւ Սէլանիկի նահանգին հաշուակալութեան միւմէյիզ Բասիմ էֆ.:

—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ զինուորական փոխ-դրու տեսուչ Հիւսէին Հիւսնի փաշայի: Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Անատոլուի երկաթուղիներու վարչութեան պաշտօնեաներէն Սէյֆէտտին Մարգարիթիս էֆ.ի:

—Իմթիյազի ոսկի չքանշան՝ Անատոլի Գաւագի նաւահանգստի տեսուչ դիպաղ Սէրքիս Մէհմէտ Րէֆիգ պէյի:

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ Տեսչութիւնը նկատելով որ յունարէն Թախիտրոմոս լրագիրը կանոնի անհնազանդ է, անպայման կերպով դադարման դատապարտեց զայն:

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ազգային տօնին առթիւ, այսօր, օտ. պահականոցը դրօշներով զարդարուած էր եւ կէսօրին թնդանօթ արձակեց:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ.— Ծանուցուեցաւ թէ Թուրքիոյ եւ Ռումանիոյ միջեւ կնքուած առեւտրական պայմանադրութիւնը ստորագրուած է երկու կողմի պատուիրակներուն միջեւ: Այդ պայմանադրութիւնը կայս. Իրատէով վաւերացուած ըլլալով, արտաքին գործոց նախարարութեան յանձնուեցաւ՝ Ռումանիոյ դեսպանատան ղրկուելու համար:

ՄԵԾ ԿՂԶԻԻ ՈՐԲԱՆՈՑԸ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց չգանձել Մեծ Կղզիի Բրինքիփօ Բէլլա օթէլին յանձնած տուրքը, որոնք հազար ոսկի կը հանին: Ինչպէս յայտնի է, այդ չէնքը յունական որբանոցի պիտի վերածուի:

ՊՈՒԼԿԱՐ կառավարութիւնը 174,000էն 134,000 ֆր.ի իջեցուց Էգզարքարանին տարեկան նպաստը:

—Սոպրանիէին մատուցուած զինուորական ծրագիր մը 40 ֆր.ի տարեկան տուրք մը կը սահմանէ զինուորական ծառայութենէ զերծ եղողներուն համար:

—Պուլկարիոյ ելմտացոյցը՝ 95,955,406 ֆր. հասոյթով եւ 93,323,547 ֆր. ծախքով, Սոպրանիէին ներկայացուեցաւ: 900,000 ֆր.ի յաւելուածական վարկ մը պիտի պահանջուի:

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Երկրորդ կարգի Շէֆգաթի պատուանշան տրուեցաւ Անգլիոյ դեսպան Սըր Օ'Կոնըրի երկու աղջիկներուն:

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանատան առաջին թարգմանը Յովհաննէս խան, ուրբաթ օրը, Պօյաճքէօյի իր տանը մէջ, սեղան մը տուաւ ի պատիւ դեսպան իշխան Միրզա Րիզա խանի: Դեսպանատան բոլոր պաշտօնատարներն ալ ներկայ էին:

ԲԱՐԻԶԷՆ կը գրեն թէ Պուլկարիոյ իշխանը այցելութիւն տուեր է քաղաքային պաշտօնեաներու յանձնաժողովին անդամ Ֆոնթանէն էֆ. Փարաթէրոսի, որ արձակուրդով հոն կը գտնուի: Իշխանը, Րից օթէլին մէջ, սեղան մը տուեր է Ն. Վսեմութեան, աղջկանը եւ որդւոյն: Փարաթէրոսի էֆ. իր զաւակներուն հետ, ներկայ գտնուեր է նաեւ Բարիզի ռուս դեսպանին կողմէ Պուլկարիոյ իշխանին ի պատիւ տրուած սեղանին:

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ.— Անցեալ երկուշաբթի իրիկուան դէմ նորէն երկրաշարժի զօրաւոր ցնցումներ զգացուեր են Սէլանիկի մէջ, երբ ժողովուրդը պտոյտի վրայ էր: Քաղաքին բնակիչները նորէն բացօթեայ կը բնակին:

—Ուրբաթ առտու նորէն ցնցումներ զգացուելով, ժողովուրդը չրջակայ գիւղերը ապաստաներ է:

—Պիրէոսի գտնուող ռուս մարտանաւ մը, կ'ըսէ Մոնիթէօռ, ռուս կառավարութեան հրամանով Սէլանիկ գացեր է, ի հարկին հարկ եղած օգնութիւնը ընծայելու:

—Կիւլէջնա գիւղին բնակիչները՝ 955 հոգի՝ անօթի ու անպատսպար մնացած ըլլալով, կայս. կառավարութիւնը վրան, հաց եւ այլն ղրկած է անոնց: Կիւլէջնա գիւղը չոր գետակի մը երկու կողմը կառուցուած է: Ցնցումներու միջոցին այդ գետակին յատակէն յանկարծ տաք ջուր բխեր է, բայց ժամ մը վերջը անհետացեր են:

—Լանկազայի ու Կեվկէլիի ջերմուկներուն ջուրերը, որոնք մէկուկէս մեթր բարձրութիւն ունէին, երկրաշարժէն ետքը ութ մեթրի հասեր են: Ցնցումներու միջոց ջերմուկներու ջուրերը այնքան տաքցեր են որ լողացողները հազիւ կրցեր են դուրս նետուիլ, չկրնալով դիմանալ այդքան տաքութեան:

—Կիւլէջնայի մէջ, եկեղեցին դպրոցները եւ միւս աղօթատեղիներն ալ կործանուած են:

ՄԻԼՔԻԷԻ բարձրագոյն վարժարանին այս տարուան չրջանաւարտներուն թիւն է երեսունչորս, որոնց երեսունը իսլամ են, երեքը յոյն եւ մէկն ալ հրեայ:

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ու արհեստագործական գործիքներու համար, ինչպէս յայտնի է, ցուցահանդէսներ պիտի կազմակերպուին օտ. երկիրներու ամէն կողմերը: Այդ առթիւ երկու-երեք սահմանակից նահանգներուն մէկը կեդրոն պիտի ըլլայ: Մուսուլի ու Տիարպէքիր նահանգներուն եւ Զօրի գաւառին համար Տիարպէքիր իբրեւ կեդրոն սահմանուած է:

ԹԷՎՖԻՔ ՊԷՅ, Սէլանիկի նախորդ կուսակալը, որ Վիէննա կը գտնուի եւ հոն վիրաբուժական գործողութեան մը ենթարկուած էր, ապաքինած ըլլալով մօտերս Կ. Պոլիս պիտի գայ:

ՀԱԼԷՊԻ նահանգին վերաքննիչ ատեանին անդամներէն Իզզէթ պէյ, կ'ըսէ Իգտամ, կաշառքի ընթացքի մէջ գտնուած ըլլալուն համար դատաստանի պիտի ենթարկուի:

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ Տոյչէ Լէվանթէ Լինիէ Ընկերութեան չոգենաւերը օտ. ծովեզերքները երթեւեկելուն եւ Սուրիոյ ծովեզերքներուն վրայ թղթատարական պայուսակները տանելուն համար, փոխարէն տուրքէն հարիւրին հինգ պակաս պիտի վճարեն:

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.—Պոլսոյ Չարշամպա թաղին մէջ առեւտրական Սահիպան Բարանեան, կ'ըսէ Իգտամ, առեւտրական դատարանին որոշմամբ սնանկ հռչակուեցաւ: Դատարանին անդամ Րիզա պէյ գործերը կարգադրեց եւ փաստաբան Առաքել Պալըքճեան էֆ. ալ ժամանակաւոր սինտիք:

ԹԱՐԱՓՆԵՐՈՒ Ընկերութիւնը գրեց առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան որ Եգիպտոսէն եւ վարակեալ ուրիշ տեղերէ եկող չոգենաւերը Պոլսոյ ու Ղալաթիոյ քարափներուն չմօտենան:

ԵԷՆԻՃԱՄԻԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.—Զափթիէ պաշտօնարանը, չաբաթ օրը, սկսաւ մաքրել տալ Պոլսոյ Եէնի Ճամիի հրապարակը, հեռացնելով կարգ մը չրջուն խանութպանները:

ԱՐՄՏԻՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.— Անցեալ չաբթու Անատոլուէն 50,000 քիլէ ցորեն բերուեցաւ Կ. Պոլիս՝ 47,500ը ցամաքի եւ 2500ն ալ ծովի ճամբով Սինոպէն: Ծախուեցան սա գինով.— Սպիտակ, տեսակին համաձայն, 10½-12 ղրուշ, լիպրային վար. կարծր՝ 30½-34 փարա:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ մէջ, հինգշաբթի օր, ժանտախտէ մէկ դէպք պատահեր է:

Կ. ՊՈԼՍՈՅ առեւտրական Ատեանը հրահանգ խնդրեց առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութենէն թէ բոլոր միջնորդները եւ այլն թէմէթթիւ տուրքի ենթակայ պիտի ըլլա՞ն թէ ոչ:

ՄԱՀԱՑՈՒԹԻՒՆ.—Ցունիս 22էն 29 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերուն թիւն է 226, որոնց 131ը իսլամ (65 այր, 66 կին) 82ը քրիստոնեայ (47 այր, 35 կին) եւ 13 հրեայ (8 այր, 5 կին):

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը, քանի մը մետրոպոլիտներով, երէկ, Հէյպէլի Ատա գնաց՝ աստուածաբանական վարժարանին քննութեանց ներկայ գտնուելու: Ն. Սրբութիւնը նոյն վարժարանը պիտի մնայ մէկ չաբաթ չափ:

ՊԱՐՍԷԼՈՆԱՅԻ օտ. ընդհանուր հիւպատոս Միւնիր պէյ արձակուրդով Կ. Պոլիս կու գայ:

ԱՆԿԼԻՈՅ դեսպանատան գործակատար Պ. Պըռնըր, որ երեք օր առաջ Մուտանիա գացած էր Իմռոզն պաշտօնակալով, չաբաթ օրը Կ. Պոլիս դարձաւ:

ՎՃՌԱԲԵԿ ատեանը բեկած էր եղեռնագործ ատեանին մէկ վճիռը, որով Նիկիացի նպարավաճառ Էֆթիմ մէյմունտիւնեան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էր՝ Ղալաթիոյ Խարաճճը փողոցին մէջ, երկու տարի առաջ, իր խանութը 1500 ոսկի ապահովագրած եւ յետոյ այրած ըլլալուն համար: Եղեռնագործ ատեանը նորէն զբաղեցաւ այդ դատով եւ վերահաստատեց իր նախորդ վճիռը։

—Վճռաբեկ ատեանը վաւերացուց Խորխնէի պատժական դատարանին մէկ վճիռը, որով Եանի ու Տիմիդրի անուն երկու անձեր տասնըհինգական տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած են՝ Խորխնէի Մետրապոլիս Թաղին մէջ պէզազ Յովհաննէսը սպաննած եւ անոր ընկերը երկաթագործ Կարապետեան Թադէոսը վիրաւորած ըլլալնուն համար։

Պ. ՊԻՐԺԷ, Հանրային Պարտքի Վարչական Խորհուրդին ֆրանսական պատուիրակը, Հունգարիայէն Սոֆիա հասեր է, Արեւելեան Րումէլիի յետնեալ տուրքերու խնդիրը կարգադրելու։ Պ. Պիրժէ վաղը Կ. Պոլիս կը ժամանէ։

ԻՏԱԼԻՈՅ դեսպանատան Սեգիմ պահականատան ենթասպաներէն Բոլէժա, առջի օրը, ինքզինքը թունաւորեց մորֆինով, բայց քանակութիւնը շատ չէր, որով վտանգաւոր հետեւանք մը չունեցաւ։ Ենթասպան կը դարմանուի իտալական հիւանդանոցին մէջ։

ՔԱՐԱՆԹԻՆԱՆԵՐԸ.—Պուլկար կառավարութիւնը, ուրբաթ օրէն, վերցուց Կ. Պոլսոյ ժամանումներուն դէմ սահմանուած առողջապահական միջոցները։ Բոլոր ապրանքներուն մուտքը արտօնուած է բացի հետեւեալներէն.— Անասնոց արտադրութիւններ՝ եղջիւր, ոսկոր, աղիք, մազ, չխաղախորդուած մորթ եւայլն։ Բ. Իբրեւ ապրանք ղրկուած գործածուած հագուստներ ու ճերմակեղէններ, մահճ ու վերմակ, քուրջ, նոյն իսկ հակի մէջ դրուած, հին պարկեր, կապերտ եւ այլն։ Գ. Այդ առարկաները եթէ վկայական ունենան թէ տունի կարասիներու մաս կը կազմեն, պիտի ընդունուին։

—Ռուսիա ու Յունաստան վերցուցին Կ. Պոլսոյ ժամանումներուն դէմ սահմանուած քարանթինան։ Յունաստան միայն բժշկական քննութիւն պիտի կարէ։

—Ռումանիոյ կառավարութիւնը, ինչպէս ծանուցեցաւ, բոլորովին վերցուց Կ. Պոլսոյ ժամանումներուն դէմ սահմանուած քարանթինան։

ՊԻՒՌՄԱՅԷՆ կը գրեն թէ ուրբաթ գիշեր երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։

ՏՈՒՐԱ ՓԱՇԱ, պատուիրակ Աղեքսանդրիոյ առողջապահական վարչութեան մէջ, արձակուրդով Կ. Պոլիս եկաւ։

ԵԱՆՆԱՅԷՆ կը գրեն թէ Բրէվէզայի կաթոլիկ նոր եկեղեցիին օծումը կատարուեր է։ Այդ եկեղեցին կառուցուած է Աւստրիոյ կառավարութեան ծախքով։ Այդ հանդէսին ներկայ գտնուեր է Աւստրիոյ-Հունգարիոյ հիւպատոսը։

ԱՏԱՆԱՅԻ կալուածատուրքի քարտուղար Մուսթաֆա Թաիք էֆ. 213 ղրուշ ամսաթոշակով հանգստեան կոչուեցաւ։

ՍԷՆԱՅԻ վարժարանին համար նոր կարգադրութիւններ եղած են՝ ամէն տարի քառասուն երկաթագործներ ու կահագործներ հասցնելու համար։ Այս տարուան բարձրագոյն կարգը տասնըմէկ ուսանողներէ կը բաղկանայ, որոնց եօթը՝ երկաթագործ եւ չորսն ալ կահագործ։

ՌԷԱԼՆԵՐԸ.—Փողերանոցին մէջ օսմ. դրամի վերածուելիք ռէալները՝ հարիւրին եօթնասուն ղրուշը երկուքնոց եւ երեսունը՝ քառասուն փարանոցի համեմատութեամբ պիտի ըլլան՝ Օսմ. Պանքային առաջարկութեամբ։

ՀՐԴԵՀ.—Պրուսայի մէջ, ուրբաթ գիշեր, Պէօյիւք Ճամիի մօտ նահանգին հաշուակալութեան քարտուղարներէն Վասիֆ էֆ.ի սեպհական խանէն հրդեհ ծագելով այրեր է՝ տակը գտնուած չորս խանութներով։

ԲԱՐԻԶԷՆ կը հեռագրեն թէ ֆրանսական կառավարութիւնը Պատուոյ Լէգէոնի ասպետութեան աստիճանը տուած է Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Լըտուի։

ՕՍՄ. ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻՆ համար երկրաբանութեան եւ հանքաբանութեան հաւաքածոյ մը պիտի գնուի՝ հազար հինգ հարիւր կտորէ բաղկացած։ Գինը հինգ հազար ֆրանք է։

ԵՊԱՐՔՈՍԱԿԱՆ հրամանագիր մը, Պետական Խորհուրդին որոշմամբ, ծանոյց ամէն կողմ թէ երբ անհատ մը իր անշարժ կալուածը, վաճառելու կամ նուիրելու ձեւով, ուրիշի փոխանցել ուզէ, եւ այդ նպատակով Շէրիի դատարաններուն դիմէ, պէտք է որ այդ դատարանները, «Թափրի»ները առնելէ առաջ, ձեռնհաս պաշտօնարանին տեղեկութիւն ուզեն թէ այդ անձերը ելմտական գանձուն պարտք ունին թէ ոչ։ Այդ որոշման պատճառը այն է թէ տասանորդի վարձակալութենէն պարտք ունեցողները, այդ պարտքը չվճարելու համար, իրենց անշարժ կալուածները իրենց կիներուն, զաւակներուն կամ ազգականներուն վրայ կը դարձնեն։

ՊԱՂ ՕԴԻ մեքենաներու հաստատման համար Պ. Պէյքըրի տրուած մենաշնորհին վերաբերեալ պայմանաժամը ստորագրուեցաւ առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան եւ Պ. Պէյքըրի միջեւ։

ՏՈՒՐՊԱՅԻ կառավարիչը գրեր է ձեռնհաս պաշտօնարանին որ օսմ. ապահովագրական Ընկերութիւնը մասնաճիւղ մը հաստատէ հոն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Սակարանին ոստիկանութեան գոմիսէր կարգուեցաւ Տէֆթէրխանէի ոստիկանութեան գոմիսէր Շէմսի պէյ։

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻ ԱՐԿԱԾ.— Երէկ իրիկուն, ժամ 11ին, Ղալաթիայէն Բերա գացող Թրամուէյի կառք մը, Բէրչէմլէ Բազարի մօտ, կոխոտեց հրեայ նուաղածու մը՝ Մոիզ անուն, որ վայրկենապէս մեռաւ։ Կառապանը՝ Տուրսուն ձերբակալուեցաւ։

ԽՈԶԱԿԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԸ.— Այս տարի Ատաբազարի մէջ կազմուելիք խոզակի գործիքներուն եւ խոզակի վերաբերեալ բոլոր առարկաներուն մրցման ցուցահանդէսը անցեալ հինգշաբթի օր բացուեցաւ տեղւոյն Հանրային Պարտքի վարչութեան մէջ։ Այս տեսակ ցուցահանդէս մը առաջին անգամ կազմուած ըլլալով՝ երեք օրուան մէջ 1254 անձեր այցելեր են այդ ցուցահանդէսը։ Իզմիթի կառավարիչ Մուսա Քեազիմ պէյ Ատաբազար երթալով ցուցահանդէսը այցելած է եւ ցուցադրուած խոզակները եւ անոնց վերաբերեալ գործիքներն ու առարկաները քննելով՝ շնորհաւորութիւնները յայտնած է։ Այս ցուցահանդէսը հետեւեալ կերպով կազմուած է.— Ա. մաս՝ թաց խոզակներ։ Խոզակներու մրցումին 62 հոգի մասնակցելով՝ անոնցմէ միայն 9ը մրցանակի արժանացած են, որոնք են հաճի Յակոբ Տէյիրմէնճեան Կէյվէ-Իրնէպազարցի՝ 1000 ղրշ. պարգեւ, Ատաբազարցի Բէօքիրճէզատէ Հաճի Մէհմէտ աղա՝ 800 ղրշ., Նեմճէզատէ հաճի Յակոբ՝ 800 ղրշ., Պոլութեան եղբարք՝ 700, Դր. Եազըճեան՝ 600, Տքդ. Մինաս Տիւլպէնճեան՝ 600, Դալիլ եւ Հաջը էֆ.ներ՝ 500, Տէմիրճի Մէհմէտօղլու Թա 400, Յովհաննէս Կոմիկեան՝ 300 ղրշ., ինչպէս նաեւ արծաթեայ մետալներ։ Ցուցահանդէսին Բ. մասը կը կազմեն խոզակի վերաբերեալ գործիքները։ Այս մրցումին 8 հոգի մասնակցած են, որոնցմէ մրցանակի արժանացած են հինգ հոգի. ասոնք են՝ Օսման չաւուշ՝ 500 ղրշ., Հաճի Յարութիւն Զիլինկիրեան՝ 500, Յովհ. Կէնճեան՝ 400, Համամճի Օսման էֆ. 400 ղրուշ, Եօրկի Բոքազօղլու՝ 300 ղրշ.։ Գ. մասը ամենէն կարեւորն է եւ կը ներկայացնէ խոզակ հաստատելու համար պէտք եղած գործիքները։ Այս մրցումին մասնակցած են 8 հոգի, որոնցմէ 4ը մրցանակ շահած են եւ առաջնութիւնը շահած են Իզմիթի Պոլութեան եղբայրները։ Դ. մասը կազմուած է զանազան առարկաներէ. այս մրցումին մասնակցած են 3 հոգի, որոնցմէ 2ը մրցանակ շահած են եւ են՝ Մկրտիչ Զրապեան 500 ղրշ., Իսմէթ պէյ 500 ղրշ.։

—Մրցումներուն մասնակցելով մրցանակի արժանացողները՝ իրենց դրամական նուէրները եւ մետալները պիտի ստանան Իզմիթի մէջ գումարուելիք մասնաժողովի մը կողմէ։

ՇԱԲԱԹ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Շաբաթ գիշեր ժամ 8 ին Գուլէգպարու Պ. Լէֆքէրի ապարանին վարի յարկէն հրդեհ ծագելով ամբողջ շէնքը եւ կից գտնուած ճափոնական ապրանքներու խանութը այրեցան։ Տպարանը եւ նոյն խանութին ապրանքները ապահովագրուած էին՝ վերջինը հազար ոսկի։ Թիւնէլի շէնքին քանի մը մասերը եւ դիմացի ապարթմանին պատուհաններն ալ այրեցան։ Տպարանին մեքենաները ազատուած են, գիրերը հալեր են։ Տպարանը 3500 ոսկիի ապահովագրուած է եղեր։ Իգտամ կ'ըսէ թէ Պ. Լէֆքէր տասնըհինգ օր առաջ ապահովագրական Ընկերութեան դիմելով բարձրացուցեր է ապահովութեան գինը, որ առաջ երեք հազար ոսկի էր։ Ճափոնական ապրանքներու վաճառատան տէրերը հարցաքննուելով ըսեր են թէ տասնըհինգ տարիէ ի վեր հոն հաստատուած են, թէ ուրբաթ օրը ապահովագրական Ընկերութիւնը ծանուցեր է անոնց թէ Բարիզէն առնուած հրամանի մը վրայ տպարանին շուրջը գտնուած շէնքերու ապահովագրութիւնները ջնջուած են։ Խանութին տէրերն ալ մինչեւ երկուշաբթի պայմանաժամ ուզեր են, ուրիշ Ընկերութեան դիմելու, բայց շաբաթ գիշեր հրդեհը ծագեր է։ Ոստիկանութիւնը քննութիւնները առաջ կը տանի, հրդեհին սկզբնապատճառը երեւան հանելու։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.—Յունիս 18ին, Լոնտոնի մէջ գումարուեցաւ Օսմ. Պանքայի բաժնետէրերու ընդհանուր ժողովը, եւ որոշեց թէ 1901 տարուան համար 12 շիլինի այսինքն 15 ֆր.ի կամ 68 ղշ.ի շահաբաժին մը պիտի վճարուի։ Այս վճարումները պիտի կատարուին, սկսեալ յուլիս 1էն, Օսմ. Պանքային Կ. Պոլսոյ, Լոնտոնի եւ Բարիզի կեդրոնատեղիները եւ բոլոր գործակալութիւններուն ու մասնաճիւղերուն մէջ, թիւ 44 կտրոնին փոխարէն։

Կ. Պոլիս, 18 յունիս 1902 1—5

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. Հանր. Պարտքի բաժնետէրերուն թէ, 1881 դեկտ. 8/20ի Կայս. Հրովարտակին Ե. րդ յօդուածին 5րդ հատուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն ամէն կտրոնները, որոնք չեն գանձուած իրենց պայմանաժամէն վեց տարի ետքը։ Հետեւաբար 1896 սեպտ. 1/13ի 26 թիւ կտրոնները, եթէ գանձուած չըլլան մինչեւ 31/13 սեպտ. 1902, Հանրային Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։ 3—10

* *

Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4% Բրիորիդէ պարտաթուղթերէն ունեցողներուն թէ 1890 ապրիլ 15/27ի Կայս. Հրովարտակին Ժ. Դ. յօդուածին համաձայն, ջնջուած պիտի նկատուին այն բոլոր կտրոնները որոնք չեն գանձուած իրենց պայմանաժամին աւարտելէն մինչեւ վեց տարի վերջը։ Հետեւաբար նոյն պարտաթուղթերուն 1896 սեպտ. 1/13ի 12 թիւ կտրոնները եթէ մինչեւ 31/13 սեպտ. 1902 գանձուած չըլլան, Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։

18/1 Յուլիս 1902 3—10

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը այսօր կայս. պալատ կ'երթայ։

—Հանգուցեալ Օհան էֆ. Պաղտասարեանի մարմինը Մարսիլիայէն շոգենաւ դրուած է, մայրաքաղաքս բերուելու համար։ Հաւանաբար, այս շաբթու մայրաքաղաքս հասնելով՝ յուղարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ։

—Պատր. Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ եպիսկոպոս Ճէվահիրճեան, այս առաւօտ Բերայի ֆրանսական դեսպանատունը երթալով՝ շնորհաւորութիւններ յայտնեց, Ֆրանսայի ազգային տօնին առթիւ։

—Ս. Պատրիարքը շաբաթ իրիկուն հանդիսաւոր կերպով առաջնորդուեցաւ Գալաթիոյ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին, ուր իրիկուան արարողութեանց եւ եկեղեցիի ժամերգութեան նախագահեց։ Երէկ առաւօտ ալ Ն. Սրբազնութիւնը պատարագեց նոյն եկեղեցիին մէջ եւ պատարագի միջոցին քարոզեց, բնաբան ունենալով Աւետարանէն «Եթէ որդիքն ձեր որդիք Աբրահամու էին, զգործս Աբրահամու գործեցէին»։ Օրուան տօնին առթիւ ներկայացուց Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի կեանքը իբրեւ բազմարդիւն հովուապետ, անոր օրինակելի կենցաղը եւ վերջապէս Ս. Լուսաւորչին տքնութիւնները։ Ակնարկեց նաեւ Ս. Լուսաւորչին աղօթարարական կեանքը, ուրկէ կը խրատուիլ յորդորեց ժողովուրդին. միանգամայն յիշատակեց Ս. Լուսաւորչի զաւակները եւ թոռները, որոնք արժանապէս նստեցան հայրապետական Աթոռին վրայ։

—Նիւթական Յանձնաժողովի նորընտիր անդամ Մարթին էֆ. Յակոբեան նորէն հրաժարական գրեր է նոյն Յանձնաժողովին անդամակցութենէն։

—Պալըգլըի Թաղ. Խորհուրդը Պատրիարքարանէն քահանայ մը խնդրած էր տեղւոյն եկեղեցիին համար։ Պատրիարքարանը պատասխանեց թէ Պոլսոյ մէջ անպաշտօն եւ յարմարագոյն քահանայ չգտնուելուն համար՝ կարելի չէ գոհացնել զիրենք։

—Նարլըգափուի Թաղ. Խորհրդոյ ընտրութիւն երէկ կատարուեցաւ։ 300 քուէարկուներէ 171 հոգի միայն քուէ դրկած էին։ Բացարձակ մեծամասնութիւն շահեցան, Տեարք՝ Լեւոն Սարաֆեան 129 քուէ, Աթանիկ Գալֆաեան 92 քուէ, Յարութիւն Վէրճաեան, 87 քուէ։ Իսկ համեմատականի մնացին, Տեարք՝ Իսրայէլ Հայկազն, Գառնիկ Պօղճըքճեան, Եդուարդ Թիւլլէնտճեան, Սիմոն Ջուլալըքճեան, Յակոբ Մինասեան եւ Կարապետ Փափազեան։

—1875էն ի վեր Սըլվարի մէջ գոյութիւն ունեցող Ալքաթարինամը այս անգամ նոր կազմակերպութիւն մը ստացեր է՝ նոր կանոնագրով։ Ալքաթարինամին նպատակն է հարիւրին 20 խնայողութիւն ընելով դրամագլուխ մը արտադրել, անկելանոցի եւ արհեստանոցի մը հաստատման համար։ Ամէն ոք շաբաթական 20 փարա պիտի վճարէ եւ եկեղեցիներու դուռները միայն պնակներ պիտի հաստատուին այս նպատակաւ։ Մինչեւ հիմա, 200է աւելի անձեր բաժանորդագրուեր են։

—Պայազիտէն կը գրեն մեզ յունիս 19 թուով.—«Յունիս 15ին Ս. Էջմիածինէն տեղս ժամանեց Վանի Առաջն. Տեղապահ նորաօծ Տ. Սահակ եպիսկոպոս Բաղրեանցեան եւ համակրելի ընդունելութիւն մը գտաւ ժողովուրդէն։ Ն. Սրբազնութիւնը այցելեց վարժարանը ու որբանոցը եւ յաճախ ուղերձով ու երգերով ընդունուեցաւ աշակերտներէն։ Ի միջի այլոց, Տ. Սահակ Սրբազան մասնաւորապէս յորդորեց որբերը, որպէս զի իրենց համար եղած թանկագին հոգածութիւններէն օգտուին անձանձիր աշխատութեամբ։ Եւ պահպանելով մը օրհնեց բարերարին յիշատակը։ Այցելեց նաեւ կառավարչի փոխանորդ Վալի Աթըֆ պէյին եւ սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցաւ անոր հետ։ Բաղրեանցեան Տ. Սահակ եպիսկոպոս գիշեր մը միայն Պայազիտ մնալով՝ Իւչքիլիսէի վանքը ուղեւորեցաւ, ուր քահանայական ձեռնադրութիւններ ընելէն ետքը, պիտի անցնի իր պաշտօնատեղին՝ Վան։

«—Նորին Ս. Օծութիւնը նկատողութեան առնելով Պայազիտի Տ. Ներսէս քահանայ Բաղրեանցի բարւոք ծառայութիւնները, բարեհաճած էր հայրապետական օրհնագիր կոնդակով մանիշակագոյն ծաղկեայ փիլոն կրելու արտօնութիւն շնորհել։ Կոնդակին հետ ղրկած էր ազնիւ ատլասէ փիլոն մը։

«—Անցեալները Ալաշկերտէն թղթակցութիւն մը հրատարակուած էր Արեւելքի մէջ, որով կը նկարագրուէր գաւառիս Առաջնորդին ու Առաջնորդարանին խեղճ ու կրակ կացութիւնը։ Առաջնորդարանը այդ տխուր վիճակը որ երբեք պատիւ չի բերեր մեր համայնքին, ժողովրդեան վերագրելու անխղճութիւն չէ. ինչպէս ամէն տեղ, այս տեղ ալ ժողովուրդը պարտքի գիտակցութեան եւ արժանապատուութեան զգացումը յարգելու տրամադրութենէն զուրկ չէ, եթէ արժանաւոր Առաջնորդ չպակսի թեմին մէջ։ Տ. Էմմանուէլ վարդապետ Պալեան Վիճակիս Առաջն. Տեղապահ ընտրուելը գոհունակութիւն պատճառած է ամէնուն։»

Դադրած է բաժանորդագրութիւնը
ՆՈՐ ԴՊՐՈՑԻ
որուն Ժ. եւ վերջին պրակն ալ լոյս տեսաւ
Տասը պրակներուն գինն է
Պոլսոյ համար 30 ղրշ.
Գաւառներու համար 35 »
Դիմել ուղղակի հրատարակչին.
Հասցէ.—ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆ
Խորասանճեան խան, Սիրքէճի, Կ. Պոլիս
830 2—3

ՊԱՏ. Ա. ՊԵՏԻԿԵԱՆԻ ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Վեր. Պատ. Ա. Պետիկեանի յուղարկաւորութեան հանդէսը տեղի ունեցաւ երէկ, Գէտիկփաշայի Աւետարանական համայնքի գերեզմանատան մատուռին մէջ։ Ներկայ էր հոծ բազմութիւն երկու սեռէ. դագաղը դրուած էր փոքրիկ եկեղեցիին մէջ մահճակի մը վրայ. ժողովուրդին կէսէն աւելին դուրսէն մասնակից կ'ըլլար հանդէսին։ Միաւորական հանդէսը սկսաւ ժամը 7ին, որուն կը նախագահէր Տօքթ. Պարկըր, Աւետաբերի խմբագիրը։ Երիտասարդաց Քրիստոնէական Ընկերակցութեան խումբը երգեց երկու յատուկ երգեր երգեհոնի ընկերակցութեամբ։ Նախ խօսեցաւ մատուռին մէջ Տօքթ. Կրին, Աւետաբերի արտօնատէրը, Ս. Գիրքէն քանի մը բարոյական համարներ առնելով. ապա խօսեցաւ Բրոֆ. Յովհաննէս Ճէճիզեան, որ ներկայացուց մեծ մարդոց կեանքը, որոնց գործերը գերեզմանին անդին ալ կը մնան, եւ այս առթիւ օրինակ բերաւ Ս. Գիրքին Մովսէսի կեանքը, որով Նախամարգարէն աւելի փայլեցաւ իր մահէն յետոյ. այսպէս ներկայացուց նաեւ ուրիշ մարգարէներ, որոնք աւելի իրենց մահէն յետոյ հռչակ գտած են. ապա խօսեցաւ Տ. Բաբկէն Վ. Կիւլեսէրեան, որ ի վեր հանելով հանգուցեալին անձնուիրութիւնը իր ժողովուրդին նկատմամբ, ցաւ յայտնեց թէ տակաւին կանուխ կը մեկնէր աշխարհէ։ Յիշեց թէ մարդկային բազմարդիւն կեանքը տարիներու չէ կապուած։ Տ. Բաբկէն վարդապետին դամբանականէն յետոյ երգուեցաւ «Ով Աստուծոյ ծառայ բարի» երգը բողոքական Երգարանէն, եւ ապա դագաղը մատուռէն դուրս հանուելով պահ մը ի տես դրուեցաւ ժողովուրդին։ Երիտասարդաց Քրիստոնէական Ընկերակցութեան անդամները դագաղը իրենց կրելով մինչեւ գերեզման տարին, որուն կը հետեւէին բազմաթիւ ժողովուրդ, գրեթէ մէկ տասնորդ մասը Պոլսոյ բողոքականաց։ Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին նաեւ Անգլիացի, Ամերիկացի միսիոնարներ. Պ. Բլիս, Պ. Հայըրր, եւ Ամերիկեան Աստուածաբանական ընկերութեան ներկայացուցիչներ, Հայ-Բողոքական Ազգապետ Յակոբ էֆ. Պօյաճեան, Նիկոմիդիոյ ազգապետ Կարապետ էֆ. Գանտարճեան, Պալաթ-Հասգիւղի պաշտօնէութիւնը, Պարտիզակի բարձրագոյն վարժարանի ուսուցիչներէն Արմենակ էֆ. Տէր Յակոբեան եւ ուրիշ բողոքական եւ լուսաւորչական Հայեր, ինչպէս Տ. Բաբկէն վարդապետի հետ կային նաեւ Տ. Արտաւազդ Վ. Գալէնտէրեան եւ Բերայի Տ. Սահակ քահանան։ Պսակներ նուիրած էին Լանկայի եկեղեցին, Սկիւտարի եկեղեցին, Ատաբազարի Աւետ. ժողովարանը, Պալաթ-Հասգիւղի Քրիստ. ընկերակցութիւնը, եւ երկու անհատներ։ Գերեզմանին վրայ խօսեցան Տօքթ. Պարկըր եւ Պարտիզակի Ամերիկեան վարժարանին տնօրէն Տօքթ. Չէմպըրս։ Հուսկ ապա ծերունին Վեր. Խէթիւճեան վերջին օրհնութիւնը տուաւ գրաբարախառն։ Հանգուցեալին գերեզմանին վրայ երգուեցաւ վերջին երգը իր սիրած կտորէն «Ես կը լսեմ ձայնդ ո՜վ Յիսուս, անոր համար կու գամ»։ Վեր. Ա. Պետիկեան ծանօթ էր լրագրութեան մէջ, իր բարոյական ու կրօնական յօդուածներով. դեռ վերջերս հրատարակեց «Մտածութիւնք տօնական օրերու» անուն գրքոյկ մը, իր գրած յօդուածներու հաւաքածոն։ Հեղինակած է նաեւ Աշխարհաբար քերականութիւն մը, Աւետաբերի, Բիւրակնի եւ ուրիշ լրագիրներու մէջ ալ կրօնական յօդուածներ եւ ոտանաւոր գրած է։ Հանգուցեալը Լանկայի երէցին մահուան առթիւ քանի մը տարի առաջ Աւետաբերի մէջ գեղեցիկ կենսագրական մը գրելով, այսպէս կը վկայէր հանգուցեալ հովիւին համար. «Ինք եկեղեցիին մէջ կ'ապրէր, եկեղեցին իր մէջ կ'ապրէր»։ Այս վկայութիւնը Վեր. Պետիկեանի ալ կը պատշաճի. իր եկեղեցասիրութիւնը կը փայլէր ամէն պաշտամունքի առթին։ Պետիկեան պատուելի գործօն դեր մըն ալ ունեցած է Սինոդի վերաբերեալ եկեղեցական ժողովներուն եւ մանաւանդ Պալաթ-Հասգիւղի Երիտ. Քրիստ. Ընկերութեան նիւթէն հոգին եղած էր, իր յարատեւ մասնակցութեամբ։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 13 յուլիս.— Լորտ Սոլզպէրի հրաժարեցաւ նախարարապետութեան պաշտօնէն։ Գանձային նախարար Պ. Պալֆուր նախարարապետ անուանուեցաւ։

—Երէկուան ունկնդրութեան միջոցին, Էտուարտ թագաւորը ջերմագին կերպով իր ուրախութիւնը եւ շնորհակալութիւնները յայտնեց Լորտ Սոլզպէրիի մատուցած նշանաւոր ծառայութիւններուն համար։ Թագաւորը նորահաստատ Արժանիքի պատուանշանը շնորհեց Լորտ Սոլզպէրիի։

ՊԵՏԵՐՀՈՎ.—Երկաթուղիի կայարանը չքնաղապէս զարդարուած է. ժողովրդեան խուռն բազմութիւն մը հաւաքուած է չորս կողմը։ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը իրիկունը ժամանեց եւ կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Նիկոլա կայսեր, Ջարեւիչին, միւս մեծ դուքսերուն, նախարարներուն եւ քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարներու կողմէ։ Երկու վեհապետներուն միջեւ փոխանակուած ողջոյնները շատ սիրալիր էին։ Ջարը երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Բրինէթթիի հետ։ Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորն ալ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամստորֆի կոմսին հետ երկարօրէն տեսակցեցաւ։ Նոյնին վեհափառութիւնները յետոյ պալատ դարձան, ժողովրդեան կողմէ եղած համակրական ցոյցերուն մէջ։ Ալեքսանդրա կայսրուհին, Մարիա Ֆէոտորովնա մայր կայսրուհին եւ մեծ դքսուհիները Ալեքսանդրա կայսրուհիին սրահին մէջ կը սպասէին Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին։ Իրիկուան տրուած սեղանին ներկայ գտնուեցան Նոյնին Վեհափառութիւնները, հետեւորդները, նախարարները եւ Իտալիոյ դեսպանը ու կինը։

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորտ Մէթհուէն որ Պոէրներուն ձեռքը գերի ինկած միակ զօրավարն էր, չորեքշաբթի առտու, Սաութէմթըն ժամանեց իր կնոջ հետ։ Քանի մը բարեկամներ բարի գալուստ մաղթելու գացին. ըսաւ թէ առողջութիւնը լաւ է, բայց չի կրնար քալել եւ թէ վէրքը տակաւին կը ցաւի։ Լորտ Մէթհուէն երբ ցամաք ելաւ, հոն հաւաքուած ժողովրդեան բազմութիւն մը համակրութեամբ ողջունեց զօրավարը որ ուղղակի Լոնտոն գնաց։

ԲԱՐԻԶ.—Մ. նահանգաց նախագահ Պ. Ռուզվէլթ հանդիսաւոր կերպով ստորագրեց Բանամայի ջրանցքին գնման վերաբերեալ օրինագիծը։ Ներկայ էին այդ գնման ջատագովը՝ ծերակուտական Հաննա եւ երկու ջրանցքներու յանձնաժողովներուն նախագահ Ուոլքէր դեր-ծովակալը։ Նախագահը, ստորագրութիւնը ընելէ ետքը, գրիչը նուիրեց Պ. Հաննայի իբրեւ պատմական յիշատակ մը։ Հիմա կ'ըսուի թէ մեծամեծ գումարներ կ'առաջարկուին Պ. Հաննայի այդ գրիչը ծախելու համար, բայց ծերակուտականը կը մերժէ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Լայպցիկի եկեղեցական ատեանը ամպարտ արձակեց Պ. Պ. Տիմփրինը եւ Լոլէնպէլը՝ առաջինը հրատարակիչ եւ երկրորդը՝ տնօրէն Պերլինի Շիլլեր թատրոնին. ասոնք ամբաստանուած էին թէ Թոլսթոյի «Պատասխան Ս. Սինոդին» գործը հրատարակած են թարգմանութեամբ, ինչ որ արգիլուած է գերմանական օրէնքով որ երեք տարուան բանտարկութեան պատիժ կը սահմանէ։ Կարելի է որ ընդհանուր դատախազը վերաքննութեան դիմէ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Այսօր, նորէն ոստիկանական դատարանին ներկայացան աւստրիացի սպայ Պրականի Իկլանը՝ 22 տարեկան, եւ Հէնրի Ջէնկէր՝ 15 տարեկան որոնք անբարոյականութեան համար ամբաստանուած են. ուրիշ երկու մեղսակիցներ ալ կային։ Իկլանին փաստաբանը ըսաւ թէ իր փոխանորդեալը դատ պիտի բանայ այդ չորս անձերուն որոնք զրպարտիչներ են եւ սպառնալիքով ուզած են դրամ շորթել։ Քանի մը վկաներ լսուելէ ետքը, դատը ուրիշ օրուան յետաձգուեցաւ։

ՀՌՈՄ.—Իտալիոյ գանձային նախարար Պ. տը Բրոլիօ պիտի հրաժարի։ Այդ պարագային ելմտական նախարարը գանձային նախարար պիտի ըլլայ, որուն պիտի յաջորդէ հանրօգուտ շինութեանց նախարարը։ Այս վերջնոյն ալ պիտի յաջորդէ նախկին նախարար Պ. Լաքաւա։

—Շատ կը խօսուի նախարարապետ Պ. Ծանարտէլլիի ու Պ. տի Ռուտինիի միջեւ գոյացած մերձեցումին վրայ։ Այս վերջինը սիրալիր նամակ մը գրեր է նախարարապետին։ Պ. տի Ռուտինի, Վիչիէ վերադարձին, պիտի տեսակցի Պ. Ծանարտէլլիի հետ։

ԹՈՒՔԻՕ.—Անգլիոյ արտաքին գործոց խորհրդական Լորտ Բրանսդոնի ծանօթ յայտարարութիւնը, անգլօ-ճաբոնական դաշնակցութեան մասին, մեծ զարմացում առաջ բերաւ հոս. բայց լրագիրները բան մը չեն ըսեր։ Թայմզին բողոքը տպաւորութիւն մը գործեց։

ՀԱՅՈՒՀԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ
ԱՏԱԲԱԶԱՐ

Վարժարանիս նոր տարեշրջանը պիտի սկսի սեպտեմբեր 10ին (Ն. Տ.) Գշ.։ Գիշերօթիկներու տարեթոշակն է 12 օսմ. ոսկի, որուն կէսը պէտք է վճարել սեպտեմբերի սկիզբը, եւ միւս կէսը յունվարի մէջ։ Դաշնակի դաս առնողները 3՝ իսկ երգեհոնի դաս առնողները 1½ ոսկի աւելի կը վճարեն։

Վարժարանին յայտագիրը փափաքողներուն ձրի կը ղրկուի։ Բանակցութեանց համար գրել առ Տօքթ. Ս. Գալաճեան, ատենապետ խնամակալութեան Ատաբազար։ 828 3—10

HOTEL GIACOMO A PRINKIPO
ՊԱՆԴՈԿ ՃԻԱՔՈՄՕ, ԲՐԻՆՔԻՓՕ

Այս պանդոկը որ երկար ու փայլուն անցեալով մը ծանօթ է թէ՝ տեղացի եւ թէ օտարական հիւրերուն իբր տիպար հաստատութիւն մը, իր օդասուն դիրքին, ընդարձակ եւ ճոխ սենեակներուն, մեծաշուք կահաւորումներուն, մաքրութեան, ուտեստի որակին եւ քանակին, ինչպէս նաեւ սպասարկութեան կանոնաւորութեան տեսակէտով, ամէն տարի գիւղագնացութեան եղանակին ընտանիքներու լաւագոյն ժամադրավայրն է։ Հոն կը տիրէ նաեւ ընտանեկան հոգի մը՝ որ երբեմն նոյն իսկ միեւնոյն յարկերու ներքեւ իսկ կը պակսի։ Այսքան նիւթական ու բարոյական առաւելութեան պայմաններու փոխարէն, Ճիաքոմօ պանդոկը խիստ գոհացուցիչ գիներ սահմանած է, ուրկէ օգտուիլ փափաքողները պէտք է շտապեն, որպէս զի ուշ հասնելով բոլոր տրամադրելի սենեակները գրաւուած չգտնեն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 28 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	29	19 ½
Ամէնէն բարձր գին	»	29	23
Ամէնէն վար գին	»	29	17
Րումէլիի Երկաթուղի գոց	ֆր.	114	75
Ամէնէն բարձր գին	»	115	25
Ամէնէն վար գին	»	114	37

ԲԱՑՈՒՄ 1 Յուլիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Բ. Կ.	29	29
Րումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	115	37
Շիրքէթի Խայրիէ		26	75
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		3	55
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	35
» Ժուիսանս		1	40
» պարտաթուղթ		492	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		295	—
Թիւնէլ		142	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		263	75
Լավրիոն		69	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	37
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	71 ½
» » » չէք	»	22	70
Պէրլին անտոկա չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	70

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	26
Անգլիական ոսկի	»	110	05
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	—
Քրիմիք	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէթալիք	»	102	—
Րուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 12 Յուլիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ	96	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	52	25
» » » Գ. բաց.	26	87
» » » Դ. գոց.	26	87
Օսմանեան Պանքա	12	25
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5%	39	—
» Մոնոբոլ	42	60
Պուլկարական 1888	91	—
Էժիբսիէն իւնիֆիէ	109	87
Տօմինիա	105	—
Թրանսվալ	5	62
Այտին Երկաթուղի	14	50
Փոխառութիւն	25	3 3/4

ԲԱՐԻԶ, 12 Յուլիս

Ֆրանս Ռանթ 3%		101	22
» » 3 ½%		102	57
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	27	30
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. գոց.	»	27	45
» » » Բ.	»	—	—
» » » Գ.	»	29	35
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	556	—
Օսմանիէ	»	480	—
Րումէլի երկաթուղի	»	127	—
Օսմ մաքսատուն	»	527	—
Օսմ Ռէժի	»	322	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4%	»	505	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1052	—
Իտալական Ռանթ	»	101	85
Սպանիական արտաքին	»	80	62
Թրանսվալ	»	144	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	155
Դրամազեղչ	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 12 Յուլիս

Ռուպլը	ֆր.	—	—
Րումէլի երկաթուղի	»	112	70
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	340

ՎԻԷՆՆԱ, 12 Յուլիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	240	10
Րումէլի երկաթուղի	»	109	20
Օսմ. Ռէժի	»	294	—

ՊՐՈՒՔՍԷԼ, 12 Յուլիս

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	26	75
Րումէլի երկաթուղի	114	75

Տր ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ Երես
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ԱՆՕՐԻՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՆԱԽԿԻՆ ՎԷԼԱՍԹԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՅԱՋՈՐԴ Գ. ԶԻՊՕՔԵԱՆ

ԲԵՐԱ, 425, Սէնթ-Մառի եկեղեցիին մօտը

Վաճառատան շէնքին քակուելուն պատճառաւ, Նախկին Վէլասթի վաճառատունը յաջորդ Վիպքոնթի) յունիս 3/16 երկուշաբթի օրէն ի վեր ընդհանուր վաճառում կ'ընէ իր մետաքսեղէն եւ բրդեղէն ապրանքներուն համար, արանց յատուկ։ Առիթէն օգտուեցէք։ Վաճառումները կանխիկ են։ 13—30

ՕՐԻԺԻՆԱԼ ԲԻԼԶՆԷՐ ՊԻՐ

ԿԷՆՈՍԷՆՇԱՖԹ - ՊՐԱՈՒԷՐԻ
ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Այս գարեջուրը ամէն տեղ գնահատուած է իր ախորժելի համին եւ առողջապահիկ յատկութեանց համար։ Առաջին անգամ ըլլալով, ուղղակի Կ. Պոլիս բերուած է Պիլզէնէն, ուր լեցուած են շիշերը։ Միակ գործակալն է Տէմէթրաքոպուլօ Եղբարք եւ Ընկ.։

Շիշերուն գինն է

Ամբողջ շիշը		4	ղրուշ
Կէս »		3	»
Մէկ սնտուկ,	24 շիշով	92	»
» »	48 »	180	»
» »	72 »	192	»

11—52

ՍԳՈՏԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ
Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888
Պարոնայք Սգոտ եւ Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոնց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս դիտողական գիտութիւնն ի վաղուց անոր հռչակած է, մանաւանդ այս յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ Ո. Ս. ԽԱԶՐՕՅԵԱՆ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ՆԵՐՔԻՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ
ՀԱՄԻՏԻԷ ՖԵՍԵՐԸ

Առանց սառնց դիմելու ֆէս մի գնէք. մեր ֆէսերը չեն կաղապարուիր, անձրեւէ քրտինքէ և ոչ ալ արեւէն չեն փչանար, Թրջած ֆէսերը չորցնելու համար կրակի չբռնել կը յանձնարարենք, եթէ երբեք մեր ֆէսերը կոտրին կամ թէ աւրուին, եթէ մասնաճիւղին բերուի առանց ստակի նոր դրութեամբ մը պիտի կաղապարուի։ Կը ծախուի Պոլսոյ կողմը Համիտիէ ճատտէսի Քէչէճիլէր Իսմայիլ Փաշա խանի տակ թիւ 17, Տիւքէքլէր արասի թիւ 71, Աքսէրայ, Եէշիլ Թուլումպա մէյտան թիւ 101, Գալաթ խէկչէ ճատտէսի, թիւ 3-5, Շիշլի Օսման պէյի սրճարանին մօտ մեր գործատան մէջ, Պէշիկթաշ մեծ պողոտային վրայ Տոքթ. Ֆրիտեանի տան տակ, թիւ 55, Ղալաթիա Պորսայի դէմ թիւ 9 և Սկիւտար մեծ չուկային մէջ, թիւ 44 վաճառատունները։

վերջին ձեւով եւ առանց ծոպի

Մէջը Թիւլէթով խիստ տոկուն ֆէսեր 5 ղշ.
» խասէով » » » 8 »
Մէջէն մէջ ֆէսով » » » 10 »
Մէջը սնդուսով » » » 13 »

Ասոնցմէ զատ ուզուած ձեւով ֆէսեր կը շինուին գործարանիս մէջ յանձնարարութեամբ։

ՋՂԱՅԻ՞Ն ԷՔ
ԿԱՐԴԱՑԷ՛Ք, ՊԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԻՔ

Ամենէն չնչին պատճառով չատ անգամ ջղային հիւանդութեան կ'ենթարկուի մարդ և եթէ կարեւորութիւն չտալով անփոյթ գտնուի ինքզինք դարմանել տալու, հիւանդութիւնը աստիճանաբար կը յառաջանայ և մինչև իսկ ապագայ զաւակներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, և ուրիշ ջղային հիւանդութենէ տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սոսկալի հիւանդութիւնն և կամ հիւանդութեան նոր սկսած ատեն կարեւորութիւն չտալով անոր, իրենց այսօրուան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակն ալ շուտով կը բժշկուի, եթէ հիւանդը կանոնաւորաբար գործածէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ անուն աշխարհահռչակ դեղը։

Այս դեղը անմիջապէս կը հանդարտեցնէ ջիղերն և ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ և վերջնականապէս կը բժշկէ երկար ժամանակ կրնայ գործածուիլ առանց բնութեան կարգ անցնելու և ախորժակը կորսնցնելու։ Անքնութիւնը, գնաշրջիկութիւնը, կէս գլխու ցաւը, անդամալուծութիւնը, խելդութիւնը, մոռացկոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցասկոտութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, ջղային հազը, սրտի բաբախումը, մարելիքը, սրտզմօսը. մըղձաւանջը, կանանց սովորական անկանոնութիւնը, դժուարաղաշտանութիւնն ու ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը կը բժշկուի ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԴ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ գործածելով։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի ամէն մեծ դեղարաններու և դեղի մթերանոցներու մէջ։

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արքայական հրամանագրով արտօնուած 1853 տարւո. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Ֆր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Ֆր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, ևլն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, ամսական փոքր վճարումներով.—(միեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն շոգենաւի, երկաթուղիի, բիւնքի եւն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այսպէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ

Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9։

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ
ՄԻԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕԼ ՄԻՏԻ

Անմիջապէս կը ջնջէ ցաւերը, ծծումը, Նեֆրալճիները, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յայտ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջամտելու պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզօր և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։
Ամէն շիշի վրայ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։
Ամէն դեղարաններ

A.

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ին
Կ. ՊՈԼԻՍ
Թահտաքալէ

ՎԱՃԱՌԱՆԻՑ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ ու եւրոպայի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամէնանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաեւ Թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու չափազանց աժանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալոկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրոսդի Պաք և Կ. Ինճիճեան Որդիք վաճառատուները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի ստորեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով.

ՓԱՐԻԶ.—	Պ. Պ. Լազարիէս Որդի եւ Ընկ. 28.— Ռիւ Շաթօտէօն։
ՊՈՄՊԱՅ.—	Պ. Պ. Ապքար եւ Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—	Պ. Մ. Գալֆաեան.
ԳԱՀԻՐԷ.—	Պ. Հ. Ռօզանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒՔ.—	Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ.—	Պ. Կէւոն Արտինի
ԶՄԻՒՌՆԻԱ.—	Պ. Հայնրիխ Վառնինկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ.—	Պ. Տինօ Ֆէրնանտէզ.
ԻՍԿԻՒՊ.—	Պ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ.—	Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆնէր.
ՍԱՄՍՈՆ.—	Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք.
ՏՐԱՊԻԶՈՆ.—	Պ. Արիս Կ. Ինճիճեան.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ.—	Պ. Պ. Վ. եւ Ս. Մեծատուրեան.
ԻԶՄԻՏ.—	Պ. Յակոբ Մոմճեան.
ՌՈՏՈՍԹՕ.—	Պ. Յակոբ Բռօվատալ.

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատեով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Բաղչէ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հավուզլը փողոց, Օսմ. Նամազգահի դէմը։

Դեր-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զատօխ
Մահմուտփաշա, Զարճըլը խան, թիւ 21

Ընկերութիւնը գործակալներ կը փնտռէ Թուրքիոյ այն ամէն քաղաքներու համար, ուր ներկայացուցիչ չունի։ 194

ՏՕՔԹԷՕՐ Ե. ԱՐԱՊԵԱՆ

Տանօթ ատամնաբոյժ Բարիզի
Ի Սէթէ տը Բէրա, թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ք. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբանդ։ Ներոտկի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

Ի՞ՆՉ ԿԵՐՑՆԵՄ ՏՂԵԿԻՍ

Տղաք երբ հինգ վեց ամսու ըլլան, մայրերը անոնց լաւ սննդարար ուտելիք գտնելու հետամուտ կ'ըլլան, ինչ որ չատ բնական է, ըստ որում, մայրական կաթը որչափ ալ առատ ու զօրաւոր ըլլայ, այլեւս անբաւական կը դառնայ տղաքն սնուցանելու, երբ վեց ամսու ըլլան անոնք, Բարիզի ամէնէն հռչակուած բժիշկը Տքթ. Ֆալիէռ, նկատողութեան առնելով այս կարեւոր խնդիրը, երկար փորձերէ ու քննութիւններէ վերջ, յաջողած է հնարել տղոց համար առաջին կարգի սնունդ մը, ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌ անուամբ, որ Բարիզի, Լոնտոնի և Վիէննայի Բժշկական Համալսարաններէն գնահատուելով, բոլոր քաղաքակիրթ աշխարհին մէջ ընդհանրացած է։ ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը չօքօլաի պէս խիստ քաղցրահամ է և միեւնոյն ժամանակ վերջին աստիճան սննդարար ու կազդուրիչ. մայրական կաթին կրկին անգամը սնունդ կը պարունակէ, զոր ուտող տղաք կը սնանին, կ'ուժովնան, կ'ածին։ կը կայտառնան, շուտով ոտքի կ'ելլեն և առանց հիւանդանալու ակռայ կը հանեն։

Հազարաւոր օրինակներ կ'ապացուցանեն որ Ֆոսֆաթին Ֆալիէռով սնած տղաք, քաջողջ, ուժեղ, զօրաւոր և կայտառ մարդիկ եղած են ապագային։

Ամէն հասակէ անձինք անհրաժեշտ է որ գործածեն այս սքանչելի սնունդը։ Մանաւանդ ծերեր, հիւանդութենէ ապաքինողներ, ծծմայրեր ու նիհարներ, որոնց վերջին աստիճանի ոյժ, սնունդ և կորով կու տայ։

ՖՈՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՌը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններուն ու դեղի մթերանոցներուն մէջ

18—26

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ դրամը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլորը շահեր։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիէզերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ վերադարձի, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն և պատճառին, անձնական ազատութեան և մինչեւ իսկ պատերազմի տեսակէ։ Տիէզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ, առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու. այս փոխատուութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին շարունակելու առանձնաշնորհումը, յետամնաց ապահովագիրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով. մէկ տարեկանէ ընկէ յետոյ բռնանց կոչուած չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիրները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր դրամագլուխ ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻՑՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Բնիկ Պատուիրակ
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Պոլիս, Հուիթօլ խան
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան
Ղալաթիա

ՆՈՐ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԼԱՐՈՒՍ

Ամէնէն կատարեալը, ամէնէն նորը, լաւագոյնը, եւ բոլոր Ֆրանսական Բառարաններուն ամէնէն լաւ պատկերազարդուածը:

Նոր պատկերազարդ Լառուսը որ Ֆրանսայի մէջ խիստ մեծ յաջողութիւն մը ունեցած է, նպատակ ունի գոհացում տալ այն անձերուն որոնք կը փափաքին ունենալ փոքր թուով հատորներով, լուրջ կատարեալ և իրականապէս նոր հանրագիտակ բառարան մը։ Անվանաւոր գրագէտներէ և գիտուններէ շարադրուած, նկատի առած է գիտութեանց և հմտութեան ամէնէն վերջին հիմերը, մարդկային գիտութեանց ամէն ճիւղերուն մէջ։ Միանգամայն կը պարունակէ բազմաթիւ պատկերներ ամենամեծ խնամքով պատրաստուած (նշանաւոր անձերու, արուեստի և հայկական շինուածներու, տարազներու և Թիրերու, երկրաչափական պատկերներու, կենդանիներու և տունկերու, սեւ և գունաւոր աշխարհագրական քարտէսներ)։

Նոր պատկերազարդ Լառուսը 16 երեսնոց, իւրաքանչիւրը 50 սանթիմի տետրերով կը հրատարակուի, և 1897 Ապրիլ 1էն ի վեր շաբթէ շաբաթ լոյս կը տեսնէ։ Առ նուազն 400 տետր պիտի ըլլայ, որոնք 7 հատոր պիտի կազմեն. բաժանորդները կրնան, եթէ նախամեծար համարին, գործը ընդունիլ 10 տետրէ բաղկացեալ անկազմ սերիներով, անկազմ կամ կազմուած հատորներով, իրենց հրատարակութենէն վերջ։ Առաջին երեք հատորները արդէն ծախու են։

Պայմանաւոր բաժանորդագինը հետեւեալն է. { 195 Ֆրանք ամբողջ տետրերով կամ սերիներով եւ կամ Ձղձակազմ հատորք
225 Ֆրանք կազմուած հատորով, (demi-chagrin), կարմիր, սեւ կամ կանաչ։

Վճարումը կ'ըլլայ (Բարիզի վրայ մանդաներով) չորս անգամէն, իւրաքանչիւրը հաւասար, այսինքն վեց ամիսը անգամ մը, պայմանաւ որ առաջին վճարումը ըլլայ ստորագրուած օրը։

Պայմանաւոր բաժանորդագրութեան գրուելով, ստորագրողը գերծ կը մնայ ապագայ գինի բարձրացումներէ, նոյն իսկ եթէ աւելի պզտիկներ ալ հրատարակուելու ըլլան։ 587

ԳՐԱՏՈՒՆ ԼԱՐՈՒՍ, Բարիզ, Մօնբառնասի փողոց, թիւ 17։ Ընդօրինակ 16 երեսնոց պրակ մը՝ երբ նմոյշ պիտի ղրկուի ձրիաբար։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ^{ՈՔ} Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

Ցանիի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպուքճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաստորին քաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն, ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ե. Գ. Զմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր), ինչպէս նաեւ ամէն օր մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ծանօթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ ! ! ։

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զգուշ անգլ. պորպատեայ ազնուութեամբ այնքան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, գերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել. Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և շքանշան ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։ Մասնաճիւղեր գաւառաց մէջ։

Սինկէրի Մեքենաներն են վաճառատուն՝ ԲԷՐԱ, Ֆիրաուն Հանէրայ, Ղալաթիա Սէսայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԱ Սինկէր խան, Թիւնէլի առեւ. Քրասմիճէ կոյտորանին դիմաց.

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Քրտամէչի Սթասիոնին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ Զ․․․ Պօյու։

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն սխարժահամ ձկան իւղն է «Էմուլսիոն»ը զոր չի տար սաստ ի հետ խառնուած։ Տղաք հաճոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Ուրիշ դեղ մը այսչափ ազդեցիկ չէ բուժելու համար

ՀԻՒԾՈՒԹԻՒՆԸ (թոքախտ),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԽԻՊՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՐՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս ՀԱՄՄԸՐ ԵՒ ՀԱՅԻՐ 531

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ուղղակի Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1089	Դօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէրթէ	3607	Դօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաքֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիօսթօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սքէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1088	Թօրիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտաճօ	5540	Օճիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրազօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Ռիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէրանդօ	2272	Ռինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գիլօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Ռօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Ռօմէօ	1789		

Տայսօ շոգենաւը, նաւապետ Բէքըրին, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Թօֆիօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Դիմել առ գործակալը Ֆ. ՀԻԼՖ ԷՆՏ ՌԻՋՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան Նորեւեկութիւններ

Դշ. 2/15 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 3/16 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա, ժամը 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիայէն (Բորդ-Սայիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ։
Եշ. 4/17 Սէվաստաբոլ ժամը 1ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 5/18 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ.
Շբ. 6/19 Տարտանէլ, Այնորոզ, Սելանիկ, Իզմիր, Քիօս, Թարապուլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բորդ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Յուլիս 15ին Պիքիմէ, Մարսիլիայէն։
» 21ին Սիռէասի, Անտուերբէն։
» 14ին Ֆլանտր, Անվէրսէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յուլիս 16ին Պիքիմէ, Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում,
» 22ին Սիռէասի, ուղ. Մարսիլիա։
Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։
Առաջին կարգ 245 ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թափ Հանէ, Քարաքէօյ վրայ 516 Լ. Ռ. ՌԸՊՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ յբանող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդօրիան	10500	Ֆլավիա	3500
Առմէնեան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քէսդրիան	10500	Արըժ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պոստոնիան	8000	Ալզաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ցալէրնիան	3700	Մինծօ	900
Վալօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ցապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ մաքսատան հին տեղը
600

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ըլրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ Joly et Seagor
Մէյմէնէթլի խան, թիւ 6, 7, 8. Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի Պօրտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէզ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէֆթիս	2400
Թէպըը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբըն	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւլէթ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31. Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ։

Արտօնատէր ԶԱՐԷՀ ԽՈՍՐՈՖԵԱՆ